

KURJER WILEŃSKI

Nowogródzki, Grodzieński, Suwalski, Poleski i Wołyński

Sowiecko - japońska bitwa w powietrzu

LONDYN (Pat). Według wiadomości otrzymanych z Tokio, na granicy mandżurskiej doszło do ostrego starcia pomiędzy siłami lotniczymi sowieckimi a japońskimi.

HSIN KING (Pat). Agencja Domei donosi, iż nad Mandżurją na północ

nym wybrzeżu jeziora Buirnor według komunikatu głównej kwatery armii kwantuńskiej w czwartek o godz. 16 ukazało się ok. 150 samolotów sowieckich, które przeleciały nad granicą mandżurską. 18 samolotów japońskich nawiązało z nimi walkę, w któ-

rej stracono 49 samolotów sowieckich. Komunikat dodaje, iż Japończycy utracili tylko pięć samolotów.

Przedstawiciel armii kwantuńskiej oświadczył, iż samoloty sowieckie i samoloty zewnętrznej Mongolii bombardowały terytorium mandżurskie.

Moskwa stwarza nowe trudności Sowiety znowu wysunęły zastrzeżenia wobec propozycji

LONDYN (Pat). Wobec tego, że odbyte we środę rozmowy w Moskwie między przedstawicielami francuskimi i angielskimi a Molotowem i Potomkinem nie dały żadnego wyniku. Rząd brytyjski przesłał onegdaj ambasadorowi brytyjskiemu i dyrektorowi Strangowi do Moskwy nowe instrukcje, mające na celu ułatwienie i przyśpieszenie dalszych rokowań.

We czwartek po południu Molo-

tow zaprosił znowu do siebie przedstawicieli brytyjskich i francuskich i odbył z nimi krótką półgodzinną rozmowę, w czasie której jedynie udzielił im odpowiedzi: sowieckiej na ostatnie propozycje brytyjsko-francuskie. **DPOWIEDŹ SOWIECKA FORMUŁUJE NOWE ZASTRZEŻENIA CO DO SPRAWY GWARANCJI DLA PAŃSTW BAŁTYCKICH ORAZ W ODNIESIENIU DO ZAGADNIENIA**

AUTOMATYZMU WZAJEMNEJ POMOCY SYGNATARIUSZY.

W tutejszych kołach dyplomatycznych panuje przypuszczenie, że nowe instrukcje, przesłane negocjatorom angielskim i francuskim do Moskwy, uwzględniają objęcie strony sowieckiej w odniesieniu do sprawy automatyzmu.

Komisarz na czele doradców sprawować będzie tymczasowe rządy w Rusi Podkarp.

BUDAPESZT (Pat). Wydano rozporządzenie rządowe, regulujące porządek sprawowania urzędu w Rusi Podkarpackiej do czasu uchwalenia ostatecznej umowy.

W myśl rozporządzenia regent na-

wniosek premiera zamianuje komisarza Rusi Podkarpackiej oraz jego doradców. Urzędowymi językami na Rusi Podkarp. będą: węgierski i ruski. Jak donosi „Magyar Ország”, komisarzem Rusi Podkarpackiej ma być

mianowany b. minister Kalay, jego głównym zaś doradcą b. premier karpatoruski Brodij.

Pozatym jako doradcy mają być mianowani Juliusz Marina, Aleksander Beskid i Michał Demko.

Podpisane zostały dwa układy francusko-tureckie o wzajemnej pomocy w razie agresji

PARYŻ (Pat). Podpisany dziś układ francusko-turecki o wzajemnej pomocy zawiera 7 punktów: przeprowadził szerokie konsultacje

1) Rząd francuski i rząd turecki i dyskusje, które są jeszcze w toku, a które ujawniły całkowitą zgodność poglądów.

2) Postanowiono, że oba państwa zawrą w następnym czasie układ ostateczny długoterminowy w sprawie wzajemnych zobowiązań w zakresie bezpieczeństwa narodowego obu państw.

3) W oczekiwaniu na zawarcie układu ostatecznego rząd francuski i rząd turecki oświadczają, iż na wypadek agresji, która mogła by spowodować wojnę w obszarze śródziemnomorskim, gotowe są współpracować wspólnie udzielając sobie wzajemnie pomocy wszelkimi rozporządzalnymi środkami.

4) Zarówno niniejsza deklaracja, jak i przyszły układ ostateczny nie są skierowane przeciw żadnemu państwu.

5) Oba rządy uznają, że szereg zagadnień, włącznie z bardziej sprecyzowaną definicją warunków, w których wzajemne zobowiązania wejdą automatycznie w życie, wymagają zbadania bardziej gruntownego przed zawarciem ostatecznego układu długo terminowego.

6) Oba rządy uznają za niezbędne zapewnienie bezpieczeństwa na Bałkanach i w tym też celu prowadzą narady.

7) Oba układające się strony uznają, że postanowienia niniejszego układu nie będą przeszkodą dla żadnej ze stron w zawieraniu układów z innymi krajami w celu ogólnej konsolidacji pokoju.

ANKARA (Pat). Podpisanie układu francusko-tureckiego w sprawie Sandżaku Aleksandretty nastąpiło o godz. 13.10 w sposób uroczysty w gmachu ministerstwa spraw zagranicznych.

Układ reguluje ostatecznie sprawę obszaru Aleksandretty, włączając go do Turcji w granicach, ustalonych przez traktaty z r. 1926 i 1930

Wycofanie wojsk francuskich i przekazanie terytorium określonego w układzie władzom tureckim powinno nastąpić do 22 lipca.

„Führer ma i zawsze będzie miał rację“

— ( ) wyznanie wiary Goebbelsa, które stara się zaszczepić robotnikom niemieckim

Słusznie: „polityka Rzeszy nie jest domeną wpływów elity intelektualnej“. — Czy Niemcy są imperialistami? — Jaka ranga przypada narodowi niemieckiemu? — Goebbels chciałby zagarnąć sąsiedów Rzeszy pod swoją opiekę. — Pan minister się cofa. — Jakie wewnętrzne niepowodzenie tłumaczył pan Goebbels? — Teza o nieomyślności Führera.

BERLIN (Pat). Minister propagandy Goebbels wygłosił wobec zwolenników do wielkiej sali autobusów miejskich robotników komunikacji miejskiej, czyścieli ulic, woźniców itd. wielkie przemówienie o polityce zagranicznej Rzeszy.

Mowa ta utrzymana w tonie gwałtownym i zdenerwowanym przeznaczona jest jak to zresztą podkreślił sam minister na użytek wewnętrzny.

Zaznaczając na wstępie, że polityka zagraniczna Trzeciej Rzeszy nie

jest domeną wpływów elity intelektualnej, minister stwierdził, że należy ją wyjaśnić szerokim masom narodu, aby przez nie była zrozumiana. Całe to przemówienie stało pod hasłem wiodącym i masy są nierozdzielne. Staraj się więc minister przede wszystkim obalić twierdzenie prasy zagranicznej, iż naród niemiecki nie zgadza się z polityką zagraniczną Rzeszy.

Pragnę dziś przede wszystkim mówić o stanowisku jakie powinny zajmować Niemcy wśród narodów tego

świata. O ile pod pojęciem polityki imperialistycznej rozumie się ujarzmienie świata, wówczas naród niemiecki nie zamierza prowadzić takiej polityki. O ile jednak rozumie się pod pojęciem polityki imperialistycznej politykę, zmierzającą do zapewnienia narodowi elementarnych potrzeb życiowych i wywalczenia takiego miejsca pod słońcem, jakie jemu się należy, wówczas, oświadczył minister, jesteśmy imperialistami.

My bowiem Niemcy jesteśmy zdania, że dziś nasze stanowisko w świecie nie odpowiada randze, przypadającej dziś narodowi niemieckiemu.

Przechodząc z kolei do zagadnienia obrony państwa Goebbels starał się wzmocnić swoim słuchaczom, że Niemcy posiadają najbardziej imponującą siłę zbrojną świata.

Następnie minister powtórzył, że Niemcy nie chcą się mieszać do spraw Anglii w Palestynie za co żądają nie mieszania się Anglii do spraw niemieckich. Anglia powinna troszczyć się właściwie o wszelkie inne sprawy, tylko nie o niemieckie i o położone dookoła Niemiec mniejsze państwa.

Tu minister przeszedł do swej ulubionej tezy o bogatej Anglii i nader ubogiej Rzeszy.

Nawiązując do swego przemowie-

przy budowie najbardziej nowoczesnego urządzenia wentylacyjnego. Ogólna długość wyciągów wynosi 5 km.

Półowa gmachu już jest ukończona.

Otwarty dziś zakład chemii nieorganicznej mieszczącej się w nowym gmachu chemii przeznaczony jest dla słuchaczy 1 i 2 roku studiów. O ile w dotychczasowym zakładzie chemii nieorganicznej było 60 miejsc do pracy na 250 słuchaczy. W zakładzie obecnie otwartym jest 360 miejsc do pracy.

Zakład posiada 6 wielkich sal około 30 pokoiów do pracy naukowej odpowiednio wyposażonych. Zarezerwowano osobne sale i pokoje dla naukowych kół studenckich.

Nie ukończone zostało jeszcze główne audytorium, tak że wykłady prowadzone są narazie w dawniejszym zakładzie na Krak. Przedmieściu.

Natomiast prace laboratoryjne odbywają się już w nowej siedzibie zakładu.

Rzut oka na nowy gmach chemii U. J. P.

WARSZAWA, (Pat). W dniu 23 czerwca 1939 r. Uniwersytet Józefa Piłsudskiego w Warszawie obchodził uroczystość poświęcenia nowo wzniesionego gmachu chemii U. J. P. przy ul. Wawelskiej 17, połączonego z otwartym zakładem chemii nieorganicznej.

Uroczystość zaszczepił swą obecnością Pan Prezydent R. P. prof. dr I. Mościcki. Przybyli poza tym w imieniu p. premiera p. minister WR i OP prof. dr W. Świętosławski, p. wicepremier inż. Eugeniusz Kwiatkowski, p. minister P. i H. A. Roman, w imieniu p. ministra spr. wojsk. p. wicemin. gen. inż. A. Litwinowicz.

P. Prezydent dokonał otwarcia Zakładu Chemii Nieorganicznej U. J. P.

Budowę gmachu chemii U. J. P. według projektu prof. inż. Bojemskiego rozpoczęto przed 4 laty. Kubatura gmachu wynosi 90 tys. m. Blok składa się z gmachu głównego i ośmiu rozgałęzi. Długość gmachu głównego wynosi 110 m. Zastosowane zostały

Pan Prezydent i Marszałek Rydz-Śmigły wśród szlachty zagrodowej

WARSZAWA, (Pat). O godz. 10 rano przybyła do Warszawy wycieczka 520 osób z trzech województw Małopolski Wschodniej, zorganizowana przez Związek Szlachty Zagrodowej.

W wycieczce bierze udział około 200 młodzieży ze szkół gospodarczych burs i kursów sanitarnych, prowadzo nych przez Związek Szlachty Zagrodo wej oraz przeszło 300 członków związ ku i dzieci.

O godz. 12 w południe uczestnicy wycieczki przybyli na Zamek celem złożenia hołdu Panu Prezydentowi R. P.

Do uczestników wycieczki wyszedł Pan Prezydent R. P. w otoczeniu do mu wojewoego, powitany hymnem narodowym.

Pan Prezydent przeszedł przed szeregiem uczestników wycieczki przy gromkich okrzykach, wznoszonych na jego cześć. Po przejściu przed szeregami szlachty zagrodowej Pan Pre-

zydent R. P. przemówił do nich, dziękując im za odwiedziny, wskazał na piękne rycerskie tradycje polskiej szlachty zagrodowej, które po dziś dzień przetrwały.

W godzinach południowych wycieczka przybyła do Generalnego Inspektoratu Sił Zbrojnych, by złożyć hołd Marszałkowi Polski.

O godz. 13 wyszedł do zgromadzo nych Pan Marszałek Śmigły Rydz, którego powitał ks. dziekan Miodoń ski, delegacja dziewcząt wręczyła Pa nu Marszałkowi wianuszek czerwony nych róż. Naczelny wódz spędził na stępnie, dłuższą chwilę na rozmowie z poszczególnymi delegacjami.

Opuszczając dziedziniec, Pan Mar szałek w serdecznych słowach poże gnał wycieczkę, podkreślając zaufanie i wielką wagę, jaką przywiązuje do prac Związku Szlachty Zagrodowej prowadzonych dla dobra całej Polski.

Zamierzenia p. wojew. Maruszewskiego

Jak wiadomo, p. wojewoda Maru szewski objął nasze województwo po dłuższym administrowaniu wojewódz twem poznańskim. Fakt, że wojew. poznański należy do najlepiej zago spodarowanych w Polsce, czego o wo jew. wileńskim, oczywiście, powie dzieć nie można, już z góry pozwolił przewidywać, że działalność nowego wojewody pójdzie w kierunku gospo darczym i że będzie zupełnie natural

na z jego strony tendencja do wyrów nania tych wielkich różnic, jakie u trzymują się pomiędzy tymi dwoma województwami w dziedzinie gospo darczej.

Jak się dowiadujemy, przewidywa nia te nie były bezpodstawne. W eza sie swych podróży inspekcyjnych po terenie naszego województwa zwraca ło uwagę szczególnie zainteresowanie p. wojewody sprawami społeczno - gospodarczymi. Równocześnie, jak słyszeliśmy, p. wojew. Maruszewski nosi się z zamiarem powołania z poś ród przedstawicieli miejscowego spo łeczeństwa Rady Gospodarczej, która by mogła ściśle z nim współpracować nad podniesieniem gospodarczym na szego województwa.

HOTEL „ST. GEORGES”
w WILNIE
Pierwszorządny — Ceny przystępne
Telefony w pokojach

ANTENY „RADIO-SERVICE”

Państwowe Zakłady Inżynieryjne proponują Wilno autobusy Saurera

Magistrat postanowił nawiązać pertraktacje

Jak już donosiliśmy, Magistrat za mierza z dniem 1 stycznia r. 1940 objąć i prowadzić na terenie Wilna komunikację autobusową we włas nym zakresie.

W związku z tym Państwowe Za kłady Inżynieryjne nadesłały do Ma gistratu ofertę z propozycją nabycia wozów Saurera, na które posiadają licencje. Proponowane autobusy są konstrukcji podobnej do obecnie kur sujących w Wilnie z tą zasadniczą róż nica, że jako paliwa używają nie ro pę, a gaz ziemny względnie benzynę.

Tego typu wozy kursują obecnie w Łodzi. Dla zaznajomienia się na

miejscu z proponowaną marką auto busów, do Łodzi a ramienia miasta wyjechała ostatnio specjalna delega cja rzeczoznawców z inż. Krukow skim na czele. Delegacja powróciła o becnie do Wilna i zreferowała swoje wnioski Zarządowi Miejskiemu. Rze czoznawcy uznali podobno ten typ wozów za zupełnie zdatny do wprowa dzenia ich na teren m. Wilna.

Sprawa ta była wczoraj poruszana na posiedzeniu Magistratu, który po zaznajomieniu się z opinią rzeczozna wców postanowił nawiązać bezpośred nie pertraktacje z Państwowymi Za kładami Inżynieryjnymi.

Prąd elektryczny zabił człowieka Tragiczny wypadek przy ulicy Subocz

Wczoraj rano przy ul. Subocz 17 wydarzył się tragiczny wypadek, któ rego ofiarą padł trzydziesto paru let ni woźnica Franciszek Gajdulewicz, zam. przy ul. Konduktorskiej 15.

Gajdulewicz przywiózł wczoraj pod wskazywany adres furę kartofli, przeznaczonych dla hufca Junaków. Schodząc po schodach do piwnicy,

Gajdulewicz poślizgnął się i szukając punktu oparcia, chwycił ręką za wzmocniony w ścianie patron elek tryczny, źle izolowany. Trafiony prą dem o napięciu 220 wolt Gajdulewicz osunął się na ziemię.

Mimo natychmiastowej pomocy, nie zdołano go uratować. Wzwany lekarz pogotowia stwierdził zgon. (c)

Współdziałanie Anglii i St. Zjedn. w zakresie przygotowań gospodarczych do wojny

LONDYN, (Pat). Między W. Bry tanią, a St. Zjedn. podpisana została wczoraj w Londynie bardzo doniosła umowa o tranzakcji zamiennej doty czącej bawełny i kauczuku.

Na zasadzie umowy rząd St. Zjedn. z jednej strony zaopatrzona brytyjski w 600 tys. bel bawełny, zaś rząd brytyjski z drugiej strony przekaże St. Zjedn. 800 tys. ton kauczuku. 600 tys. bel bawełny przedstawia mniej więcej połowę zaopatrzenia rynku bry tyjskiego w bawełnę amerykańską. Wartość bawełny ustalona zosantnie na podstawie cen rynkowych od 1 stycznia br. i wyniesie mniej więcej ok. 6 milionów funtów, gatunki też określone będą w terminie później szym. Dostawa amerykańska 80 tys. ton kauczuku stanowi ok. 1/5 normal nego zużycia rocznego St. Zjedn.

Zawarcie umowy jest wyrazem współdziałania obu państw w zakre sie zaopatrzenia w najbardziej podsta

wowe surowce, na wypadek wojny. Osiągnięte w wyniku umowy zapasy nie będą zużyte dla celów handlowych lecz przeznaczone są wyłącznie jako rezerwy. W układzie zastrzeżone je że zapasy będą utrzymywane conaj mniej na przeciąg 7 lat. W razie likwi dacji zapasów oba rządy zobowią

się do wzajemnej konsultacji, celem zapobieżenia ewentualnym komplikacjom na rynku światowym.

Umowa powyższa poza doniosłym znaczeniem gospodarczym posiada również wielkie znaczenie polityczne. Jest bowiem pierwszym wyraźnym do wodem współdziałania W. Brytanii i St. Zjedn. w zakresie przygotowań za pasów na wypadek wojny.

NIGDY NIE JEST ZAPÓZNO

myśleć o zdrowiu, tym bar dziej jeżeli cierpisz na choro bę: NEREW, PÉCHERZA, WĄTROBY, KAMIEŃ ŻÓŁ CIOWYCH, ZŁEJPRZEMIANY MATERII, na bóle artretycz ne czy podagryczne, wzdęcia brzucha, odbijanie się lub skłonność do obrzucić - Pamiętaj, że nigdy nie będzie za późno, o ile użyjesz leku „D I U R O L” Gaseckiego, który zapobiega gromadzeniu się kwasu moczowego i innych szkodliwych dla zdrowia substancji zatrzymujących się w organizmie. - Dłż jeszcze kup pudełko „D I U R O L” Gaseckiego, a przekonasz się o dodatnich skutkach dilaferia, zalecać będziesz swym znajomym. Sposób użycia na opakowaniu. - Oryginalne sióła „DIUROL” Gaseckiego (Z KOGUTKIEM) sprzedaje apteki i sklepy apteczne.

Wrażenia króla Jerzego z podróży

„Siła uczuć ludzkich jest najbardziej ważką z sił, wykreślających drogi rozwoju wypadków”

LONDYN (Pat). Para królewska udała się popołudniu do Guildhall, gdzie wzięła udział w uroczystym ban kiecie, wydanym na jej cześć przez lorda majora Londynu oraz korpora cje miejskie z okazji powrotu monar chy do kraju.

W odpowiedzi na powitanie król Jerzy podziękował za serdeczność przyjęcia, jakiego doznał od mieszkań ców Londynu po powrocie z Amery ki, oraz oświadczył, że jego podróz

do Kanady i Stanów Zjednoczonych będzie źródłem radości na całe jego życie.

W czasie tej podróży — powie dział monarcha — przekonaliśmy się, że siła uczuć ludzkich jest najbardziej ważką z sił wykreślających drogi roz woju wypadków światowych. I to jest pierwsze a zarazem najgłębsze wraże nie, jakie odnieśliśmy, przebywając jako pierwszy monarcha angielski, z tamtej strony Atlantyku.

Pożyczka angielska dla Rumunii

LONDYN (Pat). Prowadzone tu o statnio angielsko - rumuńskie rok o wania finansowe zostały dziś ostatecz nie sfinalizowane.

Podpisana została umowa, przy znająca Rumunij pożyczkę angielską w wysokości 5,5 mil. funtów szterlin gów.

Śmierć za przestępstwa dewizowe we Włoszech

RZYM (Pat). Wprowadzona zosta ła w wypadkach szczególnie ciężkich kara śmierci za przestępstwa dewizo we.

Jak utrzymują, wywołane to zosta ło niezwykłym wzrostem liczby tych przestępstw w ostatnich czasach.

W nie całe 2 doby z N. Jer-u do Marsylii

NOWY JORK, (Pat). Dnia 28 czerw ca rozpocznie się regularna komuni kacja lotniczo - pasażerska między Nowym Yorkiem, Lizboną a Marsyli ją. Każdy z wielkich „Olipperów” ma pomieszczenie dla 72 podróżnych. Podróż z Nowego Yorku do Marsylii

trwać będzie 46 godzin.

Cena za bilet w jedną stronę 375 dolarów, za bilet okrężny 675 dola rów. Dotychczas Pan American Air ways otrzymały zamówienia na prze loty od 500 osób.

Bociany poleskie wypuszczone w Anglii

LONDYN (Pat). Z pięciu bocianów z Polesia przewiezionych samolotem PLL „Lot” do Anglii cztery przybyły szczęśliwie, natomiast piąty zdrałca zle samopoczucie, gdyż został zaata kowany przez jednego ze swych współtowarzyszy jeszcze w drodze z Pińska do Warszawy i ma nadwyręzo ne oko.

Na lotnisku w Croydon oczekiwali na ptaki dr Blackburne z muzeum przyrodniczego w Haslemere i jego dwaj pomocnicy. Ptaki zostały natych miast z lotniska samochodami prze transportowane do Haslemere (w hrabstwie Surrey), gdzie po nakarmie niu zostały wczoraj wypuszczone na

wolność.

Radiostacje angielskie, belgijskie i francuskie podały zawiadomienie o w puszczeniu bocianów, prosząc o poda wanie obserwacji o ich losie do mu zeum w Haslemere.

Bociany pomalowane są na jaskra we kolory i na nóżkach mają również barwne obrączki rozpoznawcze.

Eksperyment badaczy polskich i angielskich wzbudził w Anglii żywe zainteresowanie, a skłonni do zakła dów Anglii zakładają się czy bocia ni polskie znajdują drogę do kraju ro dzinnego czy też pozostaną gdzieś po drodze.

Dr Papée ambasadorem Raplito przy Watykanie

WARSZAWA (Pat). Stołeca Apo stolska udzieliła agremnt dla dr Ka zimierza Papee, b. posła w Pradze, de sygnowanego na stanowisko ambasa dora R. P. przy Watykanie.

Członkowie wyprawy do afryki u P. Prezydenta Rzeplitej

WARSZAWA (Pat). Pan Prezy dent R. P. przyjął 22 bm. delegację uczestników wyprawy badawczej do Afryki Środkowej, zorganizowanej przez Polskie Towarzystwo Wypraw Badawczych w osobach p. p. prof. J. Lotha, dr Gozuchowskiego, dr T. Ber nadzikiewicza i dr T. Wiśniewskiego, którzy złożyli Panu Prezydentowi szczegółowe sprawozdanie z przebie gu i wyników tej ekspedycji.

Otrzymano pozwolenie na założenie polsk. klubu sportowego w Litwie

KOWNO (Pat). Minister spraw wewnętrznych wydał zezwolenie na założenie polskiego klubu sportowe go na Litwie „Slavia”.

Poprzedni polski klub sportowy „Sparta” został zamknięty w dniu 1 stycznia 1938 r., na mocy rozporzą dzenia ministra spraw wewnętrznych

Nominacja

WARSZAWA (Pat). Pan Prezy dent R. P. mianował profesora dr An toniego Peretiakowa, byłego rektora uniwersytetu poznańskiego sędzią Naj wyższego Trybunału Administracyj nego.

św. Jan wianki i kiermasz

Wczoraj brzegi Wilni wypełniły tłumy wilan. Pogoda dopisała. Przy stanie wioślarskie przybrały odświeżo ną szatę, polyskując różnokolorowy mi światelkami lampionów. Rozlegają się dźwięki orkiestr, brzmi piosenka i śmiech.

Uroczystość, jak nakazuje tradycja, zapoczątkowano puszczaniem wianków, którym towarzyszyły wróż by. Celowała w tym, oczywiście piękna.

Atrakcję stanowił żywy korowód udekorowanych łodzi. Niektóre łodzie udekorowane były brzo pomysłowo. Nagrodzono je rzeszystymi oklaskami. Występy baletu oraz dancingi i zabawy na przystaniach, odbywające się w wesołym nastroju do późnych godzin, dopełniły całości milej impre zy.

W związku z dniem św. Jana już wczoraj na tradycyjnym kiermaszu za panował ożywiony ruch. Jak zwykle, na św. Jana głównym artykułem są zioła, których w roku bieżącym zapre zentowano wyjątkowo wiele. Moc jest również kwiatów, tradycyjnych pier ników, sere i obwarzanków smorgoń skich.

Zwiedzających wiele, ceny narazie nieco były wysokie, ale chyba dziś spadną.

Rozkład jazdy autobusów Wilno — Landwarów — Troki

Ważny od dn. 1.VI. do 31.VIII. włącznie

Odjazd z Wilna			Odjazd z Troki		
Wilno	Landwarów	Troki	Troki	Landwarów	Wilno
7.15	7.55	8.15	6.	6.20	7.—
10 —	10.40	11.—	8.30	8.50	9.30
12.30	13.10	13.30	11.15	11.35	12.15
15.30	16.10	16.30	14.—	14.20	15.—
18.50	19.10	19.30	17.—	17.20	18.—
21.30	22.10	22.30	20.—	20.20	21.—

UWAGA: W niedziele i dnie świąteczne autobusy dodatkowe odchodzą z Wilna o godz. 8 i 9, z Landwarowa do Troki o g. 8.40 i 9.0; z Troki do Wilna o godz. 19 i 21, z Landwarowa do Wilna o g. 19.20 i 21.20

Afera na czasie 140 oszukanych letników

Policja śledcza zlikwidowała oryginalną aferę. Ofiarą oszustów padło 40 amatorów wywozów. Głównym aranzjerem oszustwa był niejaki Izrael Mowsza, Triks oraz jesz cze dwaj osobnicy, którzy wpadli na wcale niecodzienny pomysł „zarobienia” pieniędzy. Zamieścili oni w szeregu pism grodzieńskich białostockich i warszawskich ogłoszenia o wynajmie letnisk we „wspaniałej rezydencji dworskiej” w zmyślonej miejscowości Wyso kisk... Ogłoszenie brzmiało niezwykle ponęt nie. Obiecywali oni wszystkie wygody, kaja ki, dobrane towarzystwo, tenis, wysmienity stoł, czarującą miejscowość i to wszystko za 3 zł.50 gr. dziennie. Zamówienia posypały się jak z rogu obfitości. Wpływały pienią

dze, aż sprawa, gdy zaczął się sezon letnisko wy, wykryła się.

Triksa aresztowano koło Druskienik, zaś jednego jego współnika pod Warszawą. Trze ci oszust „fruwa” na razie na wolności. Stwierdzono, że poszkodowanych jest 140 nie doszłych letników, którzy wpłacili oszustom ogólną sumę 6900 zł.

TANATOL
tepi KARALUCHY PRUSAKI

ROWERY
czołowych marek, o az części

ODBIORNIKI RADIOWE
„PHILIPS” w wielkim wyborze poleca firma

D. WAJMAN
Wilno, ul. Trocka 17, tel. 7-81.

Duży wybór najmodniejszych żyrandoli, lamp biurowych i gabinetowych, oraz grzejników.
Ceny konkurencyjne. Warunki dogodne.

Piszą do nas

Ja się sztuką nie interesuję...

Potępienia godne sądy inteligentnego lenia o sztuce

Wysoki Sądzie Artystyczny! Stoimy oto przed Tobą tłumem, oskarżeni, my — rzesza laików, ignorantów w sprawach sztuki i jej wzniosłe go posłannictwa, wyzutych lub pozabawionych od urodzenia wszelkich zdolności do odczuwania dzieł sztuki, — i wysłuchujemy w pokornym milczeniu gromów potępienia, jakie na głowy nasze raz po raz spadają. Luźnym podnosi nasze ambicje kultury ralne wielkomięskie, a na wystawy nie chodzimy. Zapełniamy kawiarnie od rana do wieczora, a na zew T-wa Szerzenia Kultury Plastycznej jesteśmy głusi. Jesteśmy pełni niecznych wykrętów, gdy tylko sprawy sztuki wkraczają na nasze podwórko... Prze ogromne winy ociąża na nas, co stano winy tę przytłaczającą większość lu dzi, zwanych społeczeństwem, a który m skłuznie się należy epitetu inteligentnych leniów. I to jeszcze jest za słabo powiedziane: należy się nam miarę niegodnych synów własnej przeszłości, która w dawnych wiekach tu w Wilnie dawała wspaniałe przykłady masowego zainteresowania się sztuką. Węć w tym ostatnim słowie oskarżonego niech wolno nam będzie podnieść parę momentów, mo że coś nie coś nas usprawiedliwiających.

Nie tak dawno Stanisław Brzozowski pisał, że „u nas tylko nauczycielki i studenci, buchalterzy, felczery, korespondenci, subiekci traktują sztukę jako coś poważnego, umieją zastawić zegarek w łom bardzie, wyrzucić się obiadem (oh, mój Boże — co za sankiulotyczne, bezczelne plebejuszowskie zestawienie), aże by zobaczyć nową sztukę Przybyszewskiego, Reymonta, zawiesić nad biurkiem reprodukcję Böcklina lub fotografię Rivière'a”.

Czasy widocznie się gruntownie zmieniły. Albo Wilno leży tak daleko od kraju Brzozowskiego, że jego pogląd na sprawy tutaj nie ma za sto owania. W każdym razie dzisiaj o tych masach, odbierających kulturę z rąk, pisze się inaczej.

Prof. Zdziechowski zostawił po sobie testament na temat szerzenia w Wilnie zmysłu dla sztuki. Mówi o tym prof. Morelowski w ostatnim swoim sprawozdaniu z wystawy zespołu artystów wileńskich. Cóż zostało zrobione, aby w masach obudzić pęd do sztuki? Podobno nic. Czy te masy, a przynajmniej ta t. zw. inteligencja, która powinna być pierwszym konsumentem produkcji artystycznej, zawiąły w tym? Znawcy powiadają, że tak. Lecz „masy” nie wiedzą dla czego w ich stronę podobne oskarżenia się kieruje.

Zacznijmy od rzeczy najprostszej: od recenzji artystycznej. „Inteligentny len” względnie laik, inaczej profan, surowy materiał na mecenasa sztuki, taki potencjalny Medyceusz współczesny, urabia swój sąd o rzeczach go otaczających na podstawie czytanej prasy, częściej — określonej dziennej, przeglądając poobiednie przy śniadaniu, a czytającego nieco do kładniej przed drzemką poobiednią. Jeżeli chodzi o zagadnienia sztuki, powiedzmy jakiejś wystawy, to wiadomością o tym fakcie i zachętą bardzo często jest właśnie recenzja. Właściwie czy „jest” — to właśnie jest kwestia. Raczej: mogłaby być albo powinna być. Bo niestety ci, co piszą recenzje nie zawsze liczą się z tą właśnie jej rolą. Proszę wziąć pierwszą z brzegu recenzję z wystawy czy jakiej innej imprezy i wmyślić się w to, czy z niej ośkołówek laik dla siebie potrafi wysnuć.

Język recenzji z wystaw jest zawsze bardzo specjalny. Pełno tam fachowych uwag i terminów — nie ma tylko zwyczajnego opowiadania co i dlaczego jest piękne lub zasługuje na uwagę. Oczywiście wszystko zależy od tego, się ma na celu. Jeżeli recenzja ma być rozmową między artystą a jego fachowym krytykiem, to wtedy oczywiście ci dwaj mogą sobie pozwolić na najbardziej hermetyczny język. Wydaje się jednak, że recenzje w pismach codziennych mają inny cel na oku. A jeżeli chodzi o znaną miennie szerokich rzesz z jakimś zjawiskiem artystycznym, to stanowczo trzeba radykalnie zmienić styl enuncjacji.

Recenzent zazwyczaj mówi o swoich wrażeniach, przeżyciach, „odczuwaniach” — a co z tego ma czytelnik, poza mniej lub więcej obfitym zbiorem mało dlań zrozumiałych ter-

minów? Szczególnie czy to może zachęcić go do zwiedzenia wystawy? Czytanie recenzji artystycznej staje się nudnym i bezprodukcyjnym zajęciem. Weźmy chociażby już wspomniane omówienie ostatniej wystawy przez prof. Morelowskiego, którego recenzje zresztą zawsze należą do najbardziej „po ludzku” napisanych. A jednak i tam znajdziemy typowe werseły artystycznej krytyki.

„Kontury jej nie roztopione ani w plamach barwnych, ani w atmosferze świetlnej czy światłocieniowej, grają skomplikowaną koronką swych nastrojów lub też wzajemnymi stosunkami brył prostych poszukiwanych dla ich monumentalności”.

„W całości wytawa prezentuje skalę kierunków od dyskretnie stylizowanego realizmu o klasycznym podłożu do stylizacji silnie uwydatnionej na tle szkoły i wzorów najpóźniejszych impresjonistów aż po zdecydowane tendencje abstrakcjonistyczne, poszukujące czystej gry form”.

„Bardzo malarski w swych poszukiwaniach... „mocne w wyrazie barwnym i rysunku...” „twardość linearnego ujęcia...”

Co z tego biedny laik zrozumie? Czego się nauczy i do czego się zachęci?

Aby prosta wiedza o sztuce do-

tarła do mas trzeba stanowczo zmienić styl recenzji w pismach codziennych. Zamiast kabalistycznych aforyzmów trzeba po prostu powiedzieć co i dlaczego (choćby tylko piszącemu recenzję) się podoba. Fachowe słowa, utarty żargon artystyczny nie spróbowuj zainteresowania sztuką ze strony inteligentnych leniów. To przesąd, że wielkie prawdy można podawać tylko w języku hermetycznym. Przykład Jeansów, Eddingtonów i Carrelów udowodnił dostatecznie przekonująco, że nawet o teorii względności można mówić językiem codziennym — jeżeli się chce pobudzić zainteresowanie laika. Zrządźta poczęść do przyrodznawstwa? Jest w Polsce napisana książka dla tych wszystkich, co są ślepi na dzieła sztuki. „Wiedza o sztuce” E. Niewiadomskiego. Niechby wszyscy tak pisali, jak pisze Niewiadomski.

Teraz kwestia reprodukcji. Krytycy artystyczni mają dziwną manierę pisać o jednym, a przytaczać reprodukcje tych dzieł, o których ani słowem nie wspominają. Jest to grzech dosyć często się powtarzający. Nie bardziej irytującego dla laika. On chce słuchać znawcy i konfrontować z tym co widzi. Chce by mu ktoś wskazał, gdzie tkwi tajemnica piękna. To wskazywanie palcem wcale

nie jest takie śmieszne. Nieraz konieczne jest ono również i dla znawców. P. Gsell w swoich rozmowach z Rodinem o sztuce przytacza charakterystyczną scenę. Oto ogląda posąg młodej i pięknej kobiety, jakby uśpionej i we śnie jakby wijącą się w bólu. Jest jednak pozbawiona rąk i nóg. Więc Gsell wyraził wobec Rodina żal, że posąg nie jest wykończony. Dopiero sam twórca musiał wyjaśnić, że posąg przedstawia „Rozmyślanie” „Nie ma więc ramion do czynu i nóg, aby dążyć naprzód”.

Nie tylko więc laikom trzeba nie raz wskazać na tajemnicę piękna. Zrozumienie intencji twórcy jest pierwszym krokiem do zrozumienia samego dzieła. Dzieło sztuki ma w sobie nie tylko treść plastyczną, lecz także duchową, powiedziałbym nawet intelektualną. Artysta przemawia nieraz także do umysłu, do świadomości widza. A jeżeli tak, to najbardziej nawet tępedu laikowi można coś niecoś wytłumaczyć, wyjaśnić o co chodzi. Odczuwanie dzieła sztuki poprzedza jej zrozumienie. Do zmysłu dla sztuki prowadzi droga przez mózg. Nie wiele laików potrafi sobie uświadomić różnicę portretu Rembrandta a Velasqueza. Inaczej zupełnie nie jeden będzie patrzył na kulfoniaste nosy, gi-

gantyczne brodawki i pomarszczone potwornie twarze u Flamandów czy innych naturalistów XV wieku, gdy się wskaże na genezę historyczną ówczesnej pasji do poszukiwania charakteru w twarzy ludzkiej lub całej postaci.

A proszę wziąć martwą naturę w malarstwie. Jest to bodaj najbardziej zbiedziszczony przez laików rodzaj obrazu. Jeszcze smakowite winogrona czy jabłka względnie kwiaty jakoś ująd, lecz wypatroszone ptactwo, stare garnki, ryby na talerzach itp. — to już wywołuje najsilniejszy protest u laika, bo tego przecież nawet w stolowym pokoju nie warto zawieszac...

Katalogi wystaw zazwyczaj podają ewidencję obrazów. Szkoda, że nikt nie wprowadzi do nich jakichś uwag, choćby na marginesie, dla laików. Bo ci zawsze szukają w obrazie przede wszystkim opowiadania. Martwa natura tego nie daje — chyba o smutnym losie zająca albo wrzuszającej zawartości zielonej karafki. Ostatnio IPS w Warszawie wpadł na bardzo szczęśliwą myśl urządzenia wystaw poświęconych jakimś tematowi. Jak zawsze, stoi to w kolizji z ambicjami twórców, którzy wolą zbiorowe wystawy, lecz może się okazać pierwszorzędną szkołą dla laików. Bo właśnie przy zestawieniach wszelkich rzeczy poświęconych jednemu tematowi wyrabia się wyczuwanie rzeczy dobrych i rzeczy złych. Z tej serii ostatnia wystawa IPS, poświęcona martwej naturze w malarstwie polskim powinna być obwożona po całej Polsce, a laicy przymusowo powinni być na nią sprowadzeni. Dopiero przy tak masowym zestawieniu różnorodnych ujęć i widzeń przez zmalarzy rzeczy martwych, codziennych i powszednich nabierają treści fachowe wyrażenia „barwny wyraz”, „plama barwna”, „gra form”, nawet „koronka nastrojów” itd. Gdy się widzi obok siebie „grę barw” w obrazach Weissa i mistrzowską szarżynę tonu Pruszkowskiego, śliczne „monolitowe” natury Witkowskiego, od których niepewno w pokoju jaśnieje się robi, obok matowych kwiatów Karpińskiego — a w ogóle całą nowoczesną malarstwo — a w ogóle całą nowoczesną malarstwo, Pankiewicza, Podkowińskiego... — dopiero wyłazi gdzieś z głębi ciemnej laickiej duszy atawistyczny pierwotny instykt piękna, nie związane z jakimś faktem, fabułą anegdota czy plotką. Niech znawcy powiedzą inteligentnym leniom, dlaczego „Nakryty stół” Grabowskiego (reprodukowany w „Wiadomościach Literackich”) choć ocieka krwią z ryb prowokuje pieczonym rakiem — jest jednak obrazem pięknym.

W ogóle laik mógłby dużo w temat swoich zbrodni wobec sztuki powiedzieć. Gdzie jest popularna (tak, popularna!) literatura o sztuce. Monografie w większości są takie same fałszywe i nudne recenzje. Ostatnio „Biblioteka Polska” wespół z Arctem za czeła wydawać zeszyty „Sześć wieków malarstwa europejskiego”. Bardzo ładne wydawnictwo — i właśnie takie jakie jest potrzebne, by inteligentnych leniów zainteresować Leonardem, Giołtem, Boticellim, a przez nich doprowadzić do sztuki współczesnej. Ale tego jest stanowczo za mało.

Wykłady popularne o sztuce są zazwyczaj popisem erudycji prelegenta — wraz z odnośnikami i przypisami. Zrozumiałe, że dla znawców polaryzowanie rzeczy elementarnych jest rzeczą nudną, lecz skoro się chce pobudzić, podnieść, apostołować... Sztuka wymaga też propagandy — i też umiejętniej. Co zrobiło T-wa Szerzenia Kultury Sztuk Plastycznych — poza paru wystawami — dla pogłębienia do sztuki inteligentnych leniów? W każdym razie właśnie ci ostatni nie o tym nie wiedzą.

Wysoki Sądzie artystyczny! Za pewne powiesz, że trzeba mieć wielki tupet, aby tak mówić, że tylko nieuleczalna ignorancja może dyktować podobnie niedojrzałe myśli. Możliwe, lecz proszę wziąć pod uwagę, że tak właśnie — jawnie czy podskórnie — myślą ci wszyscy, do których „tłumnego poparcia” odwołują się Towarzystwa i wystaw, owi laicy i leniwi intelektualiści, zapijający pół-czarną swą nędzę bytowania na szczelbu pradziadka goryla.

L. Korowajczyk.

Roosevelt aktywizuje swoją politykę

Przeszedł wniosek Hulla. — Powściągliwość do czasu. — Niepokój Berlina. — Waszyngton przyspieszy decyzje Moskwy

BERLIN. (Obsl. sp.) Nowa zwłoka w rozmowach angielsko-sowieckich na Kremlu, wywołała w Niemczech zrozumiałą radość. Wczorajsze dzienniki berlińskie zamieściły szereg artykułów, których ostrze skierowane zostało przeciwko Anieli „Borsen Zeitung” twierdzi np., że Molotow, wręczając posłowi W. Brytanii i Francji odpowiedź sowiecką, zaznaczył, że ostatnie propozycje Londynu są dla rządu sowieckiego nie do przyjęcia. Dzienniki niemieckie aprobują naturalnie te rzekomo wypowiedziane przez Molotowa słowa, uważając, że Sowiety „Polapali” się i nie chcą wyciągać z ognia kasztanów dla W. Brytanii.

LONDYN. (Obsl. sp.) Odmiennego zdania jest prasa angielska. W angielskich kołach politycznych utrzymuje się przekonanie, że przerwa w rokowaniach na Kremlu potrwa nie długo. Paryż i Londyn w szybkim czasie nadesła Strangowi nowe instrukcje. W kołach tych panuje przekonanie, że Chamberlain i Daladier pójdą na dalsze ustępstwa, szczególnie teraz, kiedy sytuacja na Dalekim Wschodzie uległa dalszemu obostrzeniu. Prasa angielska demantuje wiadomości Niemieckiego Biura Informacyjnego o wycofaniu się angielskich i amerykańskich okrętów wojennych z portu w Swatow. Wręcz przeciwnie, Agencja „Reuter” donosi mianowicie, iż amerykański admirał Jarnell oświadczył władzom japońskim, że w wypadku najmniejszego incydentu w stosunku do okrętów lub obywateli amerykańskich, okręty wojenne U. S. A. niezwłocznie otworzą ogień. Groźba ta podzielała i nieco ostudziła zapędy synów krajny kwitnącej wiśni.

WASZYNGTON. (Obsl. sp.) Jeżeli na froncie amerykańskim państwa pokojowe z trudem zbliżają się do osiągnięcia zamierzonych celów, w Waszyngtonie blok demokratyczny niewątpliwie odniósł zwycięstwo. Wbrew zaciętej propagandzie republikanów i przyjaźni „osi”, prowadzących kampanię przeciwko prezydentowi Rooseveltowi za niemieckie pieniądze, specjalna komisja parlamentu amerykańskiego uchwaliła poddać pod obrady plenum parlamentu wniosek ministra Hulla o zmianę ustawy o neutralności U. S. A. W kołach politycznych uważa się to za wielkie zwycięstwo prezydenta Roosevelta, który jeszcze kilka miesięcy temu oświadczył, że granica obronności U. S. A. leży nad Renem i od tego czasu zmierzano do zmiany ustawy o neutralności,

kłóra pozwoli mu przyjść z pomocą w razie potrzeby państwu demokratycznemu.

Przed kilkoma dniami prezydent Roosevelt oświadczył, że ustawa o neutralności powinna być przyjęta przez parlament jeszcze w ciągu bieżącej sesji. Jeżeli tego nie będzie, a w międzyczasie wybuchnie wojna, rząd amerykański znajdzie się w ciężkim położeniu.

„Heroiczne” wysiłki amerykańskich przyjaźniół Hitlera na czele z senatorem Fischem, nie odniosły skutku. Wniosek Hulla przeszedł i już w poniedziałek, jak donosi agencja „Reutera”, w parlamencie rozpocznie się dyskusja nad tą ustawą.

W kołach politycznych Waszyngtonu utrzymują, że ustawa przedjdzie, gdyż ilość opozycjonistów w obliczu nowych wypadków na Dalekim Wschodzie maleje z dnia na dzień.

Na tym więc odcinku Berlin ponosił kompletne fasko tak samo jak na Bliskim Wschodzie.

Co się tyczy Moskwy, niektóre dzienniki londyńskie, na czele z „Daily Mail” przynoszą dość sensacyjne rewelacje. Twierdzą one mianowicie, że zwłoka w rozmowach powodują Niemcy. Tak np., jak twierdzi wspomniana gazeta, minister Ribbentrop zaproponował Sowietom szereg koncesyj oraz gwarancje granicy wschodniej ZSRR.

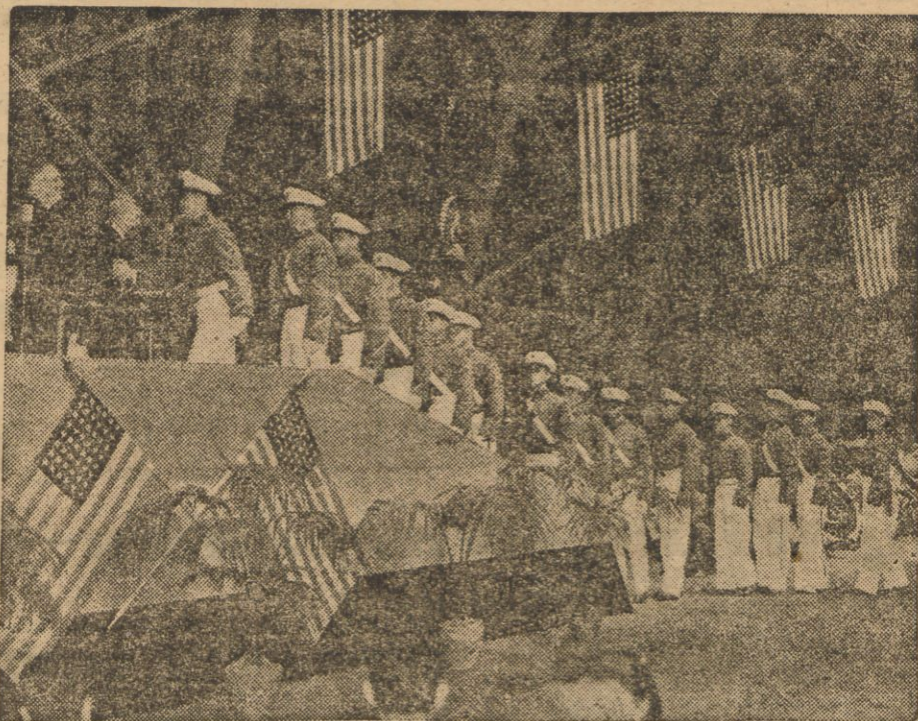
Do wiadomości tej należy naturalnie odnieść się z wielką rezerwą, trudno bowiem przypuścić, by Niemcy mogły udzielić Moskwie obietnic, które nie przypadłyby do gustu partnerom z Wysp Japońskich.

Egipt i Bałany

BERLIN. (Obsl. sp.) Niemieckie Biuro Informacyjne donosi, że egipski minister spraw zagranicznych odwiedza obecnie stolice państw bałkańskich. Celem jego podróży jest nową zaile bliskich stosunków z państwami bałkańskimi. Biuro niemieckie uważa, że podróż ta nosi wyraźny antyuniewecki i antywłoski charakter i jest jeszcze jednym „pociągnięciem” W. Brytanii przeciwko Trzeciej Rzeszy.

Dzienniki niemieckie alarmują o możliwym ściszu w stosunkach między Egiptem i innymi państwami bałkańskimi.

Promocja na oficerów armii amerykańskiej

W Akademii Wojskowej Stanów Zjednoczonych w West Point odbyła się uroczysta promocja tegorocznych absolwentów akademii na oficerów armii amerykańskiej. Na zdjęciu — Prezydent Roosevelt wręcza dyplomy oraz składa gratulacje nowopromowanym oficerom amerykańskim.

Hotel EUROPEJSKI
W WILNIE
Pierwszorzędny — Ceny przystępne
Telefony w pokojach. Winda osobowa

Nożycami przez prasę

NIE KAŻDY NIEMIEC W POLSCE
JEST HITLEROWCEM.

„Robotnik” omawia antyhitlerowską deklarację Niemców łódzkich. Deklaracja ta, zdaniem „Rob”, obala legendę głoszoną przez hitlerowców, że każdy Niemiec w Polsce musi być hitlerowcem.

Omawiana obszerna deklaracja tow. Niemców w Polsce lamie oczywście tę zasadę, że „Niemiec — to hitlerowiec”. Staje na gruncie szczerzej lojalności wobec Polski. Bezwzględnie naturalnie wypowiada się przeciwko hitlerowskiemu reżimowi w Niemczech. Powiada wyraźnie i z naciskiem:

Naród niemiecki poddany został w ciągu ostatnich lat ciężkim doświadczeniom. Narzucano mu niewolę i jego ujarzmienie ma jeszcze przy tym służyć do tego, aby innym narodom narzucił jarzmo. W takim momencie uważamy za swój obowiązek przez zajęcie stanowiska bronić honoru i prawa, jako Niemcy, w naszym własnym imieniu, jak również w imieniu milionów które dziś nie posiadają ku temu żadnej możliwości.

Są to słowa mocne i piękne, odważnie wypowiedziane w trudnych warunkach społecznej pracy wśród niemieckich mas pracujących w Łodzi i na Śląsku (Górnym i Cieszyńskim). Deklaracja ostro zwalcza hitlerowski imperializm, skierowany także przeciw Polsce.

Czy jednak i umiarkowana część mieszożactwa niemieckiego nie powinna by zabrać głos w tej sprawie?

SOLIDARNOŚĆ ANGLO - FRANCUSKA NA DALEKIM WSCHODZIE.

„W. Dz. Narodowy” przepowiada bliski kompromis na Dalekim Wschodzie.

Japonia uwikłana w poważne trudności na terenie Chin, znajdująca się ponadto w nieświetnym położeniu ekonomicznym będzie musiała, prawdopodobnie, cofnąć się przed tą jednolitą postawą mocarstw i zachować większy umiar w swoich żądaniach imperialistycznych. Podążałoby to za sobą kompromisowe załatwienie incydentu w Tientsinie i prawdziwe odprężenie na Dalekim Wschodzie. Mln. Bonnet w swoim exposé, wygłoszonym w środę na posiedzeniu komisji spraw zagranicznych Izby Deputowanych, dał wyraz zarówno gotowości rządu francuskiego pójścia na Dalekim Wschodzie ręką w rękę z Anglią, jak i optymizmem co do konsekwencji blokady w Tientsinie. Nade wszystko zaś podkreślił, że wydarzenia na Dalekim Wschodzie nie mogą wpłynąć w najmniejszym stopniu na stanowiącą politykę mocarstw w Europie. To oświadczenie francuskiego ministra spraw zagranicznych rozwię przedwezane nadzieje żyłone przez koła polityczne „osł” w związku z incydentem w Tientsinie.

Nie ulega wątpliwości, że kompromis w Tientsinie leży w interesie zarówno Anglii, jak i Japonii. Jednakże „osł” będzie robiła wszystko, ażeby do tego kompromisu nie dopuścić. Dywersja dalekowschodnia ułatwia bowiem dalsze machinacje w Europie. Stąd optymizm jest nieco przedwczesny.

PRZYSZŁA WOJNA SOWIECKO - JAPONSKA.

„Nasz Przegląd” analizuje siły Japonii i Sowietów w Azji.

Pod względem liczebności partner sowiecki dysponuje 800 tysiącami Mongołów, japoński zaś 300 tysiącami do których przybijają dziś poważne grupy mongolskie, rozsiane na terytorium Mandżurii, gdzie sztab japoński już od sześciu lat organizuje lokalną armię, przy stosowanej politycznie do wojny antysowieckiej.

Nie trzeba dowodzić, że w tym pojedynku rosyjsko - japońskim degra nie ma rolę nacjonalizm „wielko - mongolski”, lecz główny ciężar walk opadnie na armie właściwych przeciwników. Na ra-

Niemcy 3 miliony — Włosi 2 będą miały pod bronią w b. r.

„Czas” podaje: Zawarty pomiędzy Niemcami i Włochami tajny pakt wojskowy przewiduje nie tylko ściśle współdziałanie akcji obu państw na wypadek wojny w Europie, ale także klauzule, dotyczące wspólnej akcji obu mocarstw w wojnie kolonialnej. Kolonialne klauzule paktu przewidują m. in. utworzenie wspólnego naczelnego dowództwa kolonialnych sił zbrojnych, podporządkowanego głównemu sztabowi związkowemu i stanowicze osobny jego wydział.

DOWÓDZTWO WOJSK KOLONIALNYCH.

Naczelnym wódz kolonialnych sił zbrojnych wyznaczony będzie w ścisłym porozumieniu z Hitlerem przez Mussoliniego spośród oficerów włoskich, posiadających doświadczenie w walkach kolonialnych. Wódz kolonialny odpowiedzialny będzie bezpośrednio zarówno wobec Mussoliniego, jak i Hitlera. Obaj mężowie stanu ustalią termin mianowania „naczelnego wodza wojsk kolonialnych”, co nastąpi „w momencie, gdy okaże się konieczność, względem możliwości zajęcia nowych obszarów kolonialnych”. Protokół tajny wyraźnie jednak zaznacza, że Libia nie należy do obszaru kolonialnego i podlega ogólnym postanowieniom protokołu. W dalszej części tajnego protokołu przewidziano możliwość przystąpienia do umowy kolonialnej „państw zaprzyjaźnionych”, przy czym jednak zastrzeżono, że w tym wypadku postanowienia protokołu, dotyczące dowództwa oraz planu działania nie mogą ulec zmianie. Korpus oficerski ewentualnego nowego partnera rozdzielony zostanie proporcjonalnie do zmobilizowanych sił partnera pomiędzy poszczególne organy wielkiego sztabu związkowego.

WYMIANA OFICERÓW, PODOFICERÓW I ŻOŁNIERZY.

Jeden z rozdziałów tajnego protokołu omawia kwestie ujednostajnienia akcji obu kontrahentów w sprawie utrzymania na jednolitym poziomie morale wartości i technicznego wyposażenia obu armii. Jako jeden ze środków osiągnięcia tego celu przewiduje się wymianę oficerów, podoficerów i żołnierzy obu armii, przy czym postanowiono, że służba na zaścianie wymiany w szeregach zbrojnych drugiego kraju uznana będzie jako równoważna służba we własnych szeregach. To samo dotyczy

Teatr m. NA POHULANCE

Dziś o godz. 8.15 wiecz.

Szkarłatne róże

W Rosji Sowieckiej posiada wielokrotną przewagę nad Japonią, jeśli w grę wehodzi front mongolsko - mandżurski. Dopóki Japonia nie zdoła się uporać z operem Czang - Kai Szeka, trudno poprostu przypuszczać, aby zaryzykowała ona poważny konflikt z Rosją.

Nie wydaje się tedy rzeczą prawdopodobną, aby w rokowaniach rosyjsko brytyjskich miała być wysunięta przez dyplomację sowiecką sprawa jakiegokolwiek pomocy zbrojnej ze strony Anglii, zwłaszcza gdy pomoc taka byłaby prawie iluzoryczną z przyczyn natury terenowej.

Japonia stara się, zdaniem „N. P.”, zataić odwiec, podczas kiedy ZSRR usiłuje wykorzystać przewlekłą wojnę w Chinach.

Dzisiejsze depesze mówią jednak co innego. Dywersja Japonii przerzuca się na Sowieci.

awansów, z tym jedynie zastrzeżeniem, że przed nominacją członka jednej siły zbrojnej przez dowództwo siły drugiej, należy zasięgnąć opinii formacji macierzystej, do której dany wojskowy oficer czy szeregowy jest przynależny. Niemcy obowiązują się przyjąć rocznie do 10.000 Włochów w swoich szeregach zbrojnych. Włochy natomiast przyjmują rocznie 15.000 Niemców. Członkowie jednej armii odbywający służbę w szeregach drugiej armii, podlegają przepisom dyscyplinarnym i porządkowym, obowiązującym w danej armii. Oba państwa zobowiązują się dopuścić oficerów armii związkowej do sztabów jednostek operacyjnych, począwszy od sztabów dywizji wzywać oraz do odpowiednich komend i sztabów lotnictwa i marynarki w charakterze oficerów łączników oraz instrukcyjnych. Wysyłanie oficerów oraz szeregowych na staż do armii zważkowej nie pociąga za sobą dla żadnej ze stron jakichkolwiek obciążeń natury finansowej.

NIEMIECKIE ODDZIAŁY EKSPEDYCYJNE W KOLONIACH WŁOSKICH.

Końcowy ustęp protokołu przewiduje, że Niemcy, jako kraj nieposiadający kolonii i wskutek tego nie mogący szkolić swych formacji w służbie kolonialnej, korzystają z możliwości włoskich i w tym celu wysyłają do kolonii włoskich swe oddziały ekspedycyjne. Zarządzenie to, wed-

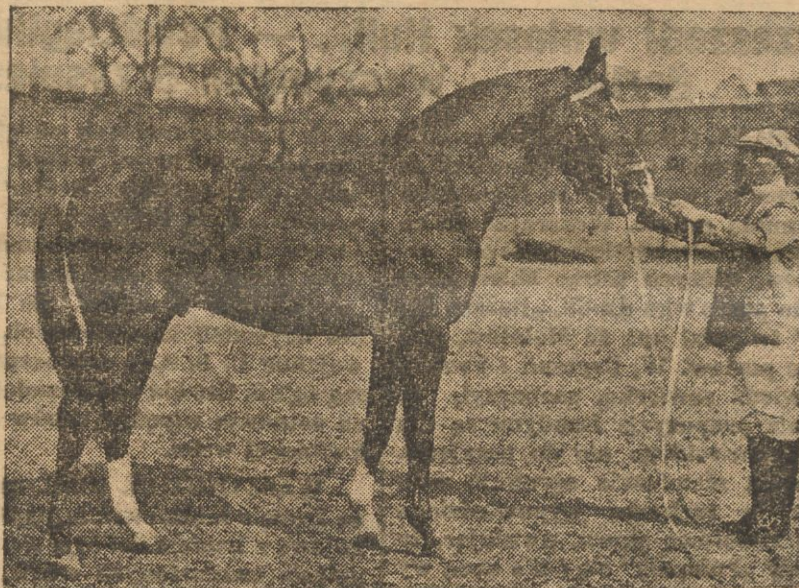
ług określenia protokołu, jest tym bardziej wskazane, że w „chwili obecnej Włosi muszą utrzymywać znaczne formacje w Abisynii”.

UZGODNIENIE ZASAD GOSPODARKI WOJENNEJ.

Obie układające się strony zobowiązują się do uzgadniania zasad gospodarki wojennej, uznawanej jako część składowa tajnego protokołu militarne, zawartego między obu państwami. W końcowych postanowieniach protokołu podkreślono, że w grudniu i w czerwcu każdego roku obie strony porozumiewają się co do stanu liczebnego sił, znajdujących się w stałym pogotowiu wojennym. Żadna ze stron, bez wyraźnej zgody drugiej kontrahenta, nie może sił swych zmniejszyć w drodze częściowej czy zupełnej demobilizacji. W obecnym okresie stosunek sił zbrojnych obu układających się państw wynosi 2:3, to znaczy, że na 3 zmobilizowanych żołnierzy niemieckich Włosi mobilizują 2 żołnierzy.

W protokole zaznaczono, że Rzesza zobowiązuje się w ciągu czerwca 1939 r. podnieść stan swych sił zbrojnych do 2.500.000 żołnierzy, nie wliczając w to formacji paramilitarnych. Liczba zmobilizowanych żołnierzy niemieckich wynosić ma pod koniec b. r. 3 miliony. To znaczy, że w myśl postanowień protokołu Włosi do końca 1939 r. zmobilizować muszą 2 miliony żołnierzy.

Przed III krajową w stawą koni w Lublinie

W dniu 1 lipca zostanie otwarta w Lublinie III Krajowa Wystawa Koni. Na zdjęciu — typ konia wierzchowego

Miedź, ołów, srebro i arsen odkryto w górach Świętokrzyskich

Prowadzone intensywnie badania geologiczne w obrębie Gór Świętokrzyskich dają coraz lepsze wyniki. Po odkryciu bogatych złóż barytu w okolicy Strawczynka, odkryto bogate złoża syderytu na Górze Chełmowej koło Nowej Słupi, które idą w kierunku przeciwnym od eksploatowanych już obecnie, jedynych w Polsce

pokładów pirytu.

Ostatnio w okolicy Woli Kłuckiej w lesie Glinianym natrafiono na rudę żelazną bogatą w hematyt. W ostatnich dniach prowadzone głębokie wiercenia przez Państw. Instytut Geologiczny natrafiły na Górze Miedzianka pod Kielcami na złoża rudy mied-

zianej z nieznaczną domieszką srebra i dużą ilością arsenu. Złoża te znajdują się na zetknięciu triasu i dewonu na głębokości około 60 m. Również w okolicy Promnika w pow. kieleckim na odcinku około 200 ha natrafiono na pokłady rudy miedzianej i ołowiu.

Tereny te zostały już nabyte przez jedną z form gronoślaskich, która jeszcze w b. r. zamierza przyjąć do eksploatacji tych rud. W związku z nowymi odkryciami projektowana jest w Kielcach budowa nowoczesnej walcowni miedzi, w którą ma być zaangażowany również kapitał zagraniczny.

Dla dobrych filmów niema złego sezonu

Aby Sz. Publiczność nawet w okresie letnim nie straciła zaufania i chęci do odwiedzania kina — Dyrekcja kina „Pan” postanowiła także w okresie letnim wyświetlać wyłącznie dobre filmy.

Dziś ostatni dzień wyświetla się film „Radość życia” ze słynną gwiazdą ekranu Irene Dunne i znakomitym Douglasem Fairbanksem.

Pół żartem, pół serio

Fajka pokoju

W związku z niedawną podróżą królewskiej pary angielskiej prasa doniosła:

Podczas swej wizyty w Kanadzie król Jerzy przyjął wodzów kilku szczepów indiańskich, którzy z dalekich puszcz Kanady przybyli do Montrealu, by ujrzeć „władzę białych twarzy”. Jeden z wodzów, który w swym ościepie leżnym słyszał coś nieoczekiwanego, że plemiona białych wygrażają tomahawkami wojenne i groźnie potrząsają nimi, wieszając światło zagładę, ostarował królowi fajkę pokoju. Jest to od 300 lat w moim rodzie przechowywana fajka, oświadczył królowi Jerzemu, która była świadkiem załagodzenia niejednego krwawego sporu między czerwonoskórymi. Może jej moc cudowna zdoła ukoić wojownicze zapędy „białych twarzy”.

Wojownicze zapędy „białych twarzy” może by fajka popokoju, rzezywiście, umiłygowała. Jednak wojownicze zapędy „brutalnych twarzy” najprędzej uciszą chyba tylko „armaty pokoju” i „samoloty popokoju”...

***

„Kurier Polski” notuje: W myśl „układu” rządu słowackiego z Niemcami, Słowacja zobowiązała się dostarczyć Niemcom z nowych zbiorów powarazne ilości zboża, a mianowicie 13.000 wagonów pszenicy, 15.000 wagonów żyta, 8.500 wagonów jęczmienia i 9.000 wagonów kukurydzy.

Wzmiarn, jak mówią, feldmarszałek Göring zobowiązał się dostarczyć Słowacji obozów koncentracyjnych.

Jest to tym prawdopodobniejsze, że führerów Trzeciej Rzeszy cechuje wyjątkowo bujny talent „koncentracyjny”.

Ekspansja tego talentu coraz bardziej przybiera na aktywności, bo oto można na dowód przytoczyć wiadomość treści następującej:

Jak donoszą z Genui, w okolicy Reggio Emilia tworzy się nowy obóz koncentracyjny. W obozie tym umieszczeni będą mają Włosi wskazani władzom włoskim przez przebywających we Włoszech agentów Gestapo, jako element niebezpieczny.

Poza obozem w Reggio Emilia istnieje jeszcze kilka obozów koncentracyjnych, w których przebywa dotychczas około 5 tys. osób. Należą oni wszyscy do tych 18.000 niebezpiecznych, objętych spisami niemieckiej Gestapo.

Prawda, że poważne sukcesy współpracy włosko-niemieckiej?!

U następców Eskulapa

MŁODY LEKARZ: — Pomyśl, kochany wujku, dziś w nocy wyzdrowiało mi znów pięciu pacjentów!
— Dobrze ci tak! Czemu tak mało dbasz o nich?

Teatr muzyczny „LUTNIA”

Ostatnie dni przed Krynicą
Dziś o godz. 8.15 wiecz.

Rose Marie

z udz. Kulczyckiej i Dembowskiego

Tylko za 33 zł.

Trzy dni nad morzem — Dzień w Stolicy

Pociąg turystyczny Wilno—Warszawa—Gdynia

(Wszystkie miejsca sypialne)

W POCIĄGU KABARET I DANCING. Wyjazd z Wilna 28.VI, powrót do Wilna 3 lipca

Podczas trzydniowego pobytu w Gdyni — bezpłatne: kwatery w wagonach turystycznych, zwiedzanie portu od strony morza i lądu oraz wycieczka morska do Jastarni.

W drodze powrotnej całodzienny pobyt w Warszawie

Zapisy w Adm. „Kurjera Wileńskiego”, ul. Bisk. Bandurskiego 4—7, tel. 99, w godz. 10—20, w Adm. „Ekspresu Wileńskiego” Mickiewicza 11 i w „Orbisie”

Tylko za 33 zł.

Należy zakonserwować najstarsze mury Wilna na placu Katedralnym

Prowadzone obecnie na placu Katedralnym w Wilnie roboty konserwatorskie wydobły z pod warstw gruzu szczątki najstarszych murów obronnych Wilna z XVI w. Sam fakt istnienia tych murów na tym terenie nie był niespodzianką. Wiedzieliśmy dobrze, że na placu od wieży w obie strony biegnęły mury obronne Wilna, których resztki zostały przykryte warstwą ziemi.

Stosunek nasz, jak dotychczas, do ukrytych pod ziemią szczątków murów

NIE BYŁ SKRYSTALIZOWANY. Istniało jedynie zdecydowane pragnienie nie pozostawiać ścisłego rozplanowania oraz konstrukcji ich resztek. Nie wypowiadaliśmy się natomiast na temat ich dalszego losu.

Pytanie, czy mury te mają leżeć na dal ukryte pod ziemią, przynajmniej w granicach życia naszego pokolenia, czy należy je wydobyc na światło dzienne, zakonserwować, odpowiednio uzupełnić i w tym stanie przechować — nie było stawiane.

Gożąca dyskusja na temat projektu regulacji placu Katedralnego, która

PASJONOWAŁA UMYSŁY WILNIAN, nie potrafiła o to zagadnienie.

Projekt regulacji opracowano i przygotowano do realizacji w roku bieżącym bez zajęcia zdecydowanego stanowiska w sprawie skarbów przeszłości, które plac kryje w sobie.

Pasjonujące zagadki planu i rodzaju średniowiecznych zabudowań najbogatszego w zabytki miasta Wilna miały znaleźć się pod kosmowym brukiem, którego nie mielibyśmy od wagi odrzucić na przestrzeni co najmniej kilkudziesięciu lat.

Dobrze się też stało, że przed regulacją placu rozpoczęto na nim roboty badawcze. Przyniosły one ciekawe rezultaty już w swoich początkach i postawiły wobec bardzo poważnych zagadnień.

ZAGADNIENIA TE SĄ NASTĘPUJĄCE:

1) Czy należy badać plac gruntowo nie aż do najniższych warstw kulturowych na całej jego przestrzeni, czy też można ograniczyć się do fragmenta

rycznego zbadania jego części i tylko górnych części budynków z cegły, nie sięgając obok niżej fundamentów?

2) Czy po zbadaniu resztek murów należy je zasypać gruzem czy też najciekawsze i najstarsze części (choćby murów obronnych) zakonserwować i pozostawić na widoku publicznym?

Pytani tych nie można ani zbyć milczeniem, ani też zbagatelizować, bo by nam zarzucano, że

NIE UMIEMY OCENIĆ NAJWARTOŚCIOWSZYCH ZABYTEKÓW WILNA.

Jeżeli chodzi o rozmiary badań, to zdaje się, pogląd, że należy badać wyczerpująco będzie miał więcej zwolenników.

Plac Katedralny wymaga całego sztabu fachowców z kilku dziedzin nauki, współczesnych precyzyjnych metod itp. warunków, które doprowdzą do właściwego poznania jego dziejów. Odkopanie i splanowanie je dymie murów bez zbadania warstw głębszych, to jedynie początek robót. Dla tego też p. konserwator planuje roboty na dłużej i chce dotrzeć do niższych warstw.

Stoimy więc na tym stanowisku, że przed regulacją placu, należy jak najszybciej zbadać zabytki, które kryje

w sobie.

Odpowiedź na drugie pytanie jest O WIELE TRUDNIEJSZA.

Ze względów turystycznych i w ogóle z wielu innych należałoby odkopać i ruiny pozostać na wierzchu. Wyraza jednak natychmiast sprawa regulacji placu, kompozycji jego rysunku. Przeszłość zaczyna tu wyraźnie brzdzi, przeszkadzać w komponowaniu piękna, które chcielibyśmy po sobie przekazać przyszłym pokoleniom.

Powstaje też obawa, aby w obrobie tworzonego przez nas piękna nie byliśmy zbyt subiektywni, aby przyszłe pokolenia nie zarzuciły nam daleko posuniętego egoizmu i nie przystąpiły same do odkopywania po nowemu i konserwowania tej przeszłości, którą wzgardziliśmy zasypując.

To też wysuwamy projekt do dyskusji. Należałoby najciekawsze szczątki — chociażby najstarszych murów miasta — wkomponować w nowoczesny projekt regulacji placu i w ten sposób pogodzić nasz sentyment do przeszłości z twórczością obecną.

Konkretnie np. można by było fragmenty obronnych murów, odsłoniętych koło wieży katedralnej zakonserwować podwyższając je nieco. Fragment zachowanych murów nie

jest zbyt duży. Można by go wkomponować w rysunek planu, tym bardziej że w tym miejscu projektuje się trawnik, odcinający właściwy plac Katedralny od mniejszego. Mur podwyższony, ze strzelnicami, podkreślony fosą, która nie jest jeszcze odkopana, byłby ATRAKCYJNYM OBIEKTEM TURYSTYCZNYM.

Wczoraj p. wice-prezydent Nagurski wypowiedział się na łamach „Goi ca Porannego” za potrzebą zorganizowania w Wilnie w 25-lecie niepodległości wielkiej wystawy — Wilno przeszłości, teraźniejszości i przyszłości. Otóż odsłonięcie i konserwacja najstarszych murów na placu Katedralnym przysporzy tej wystawie jeden z najpiękniejszych obiektów.

Oczywiście w związku z tym może powstać dyskusja na temat obiektów, które warto konserwować i odsłonić na stałe. Wszystkich nie da się utrzymać na powierzchni, ponieważ plac Katedralny zamieniłby się w wystawę ruin i nie mógł być użyty do żadnych innych celów.

Część ruin da się jednak odsłonić bez szkody dla ogólnej koncepcji regulacji placu.

Powinni w sprawie tej zabrać głos urbanisci. Włod.

Tajemnice trzech zamków na warsztacie prac konserwatorskich

Sezon konserwatorski na Wileńszczyźnie został już rozpoczęty. Ważniejsze prace obejmują Górę Zamkową w Wilnie, zamek na wyspie w Trokach i stary zamek w Grodnie.

NA GÓRZE ZAMKOWEJ W WILNIE roboty prowadzone były z małym przerwami przez całą zimę i trwają do dziś. Zrekonstruowany został dawny wjazd serpentynowy na Górę Zamkową. Skasowane zostały dotychczasowe wejścia na dziedzińce zamkowy, umieszczone w wylocie murów. Właściwa brama wjazdowa, która odkryta została w ubiegłym roku, zostanie zrekon-

struowana. Roboty wstępne są już rozpoczęte.

NA WYSPIE W TROKACH prace rozpoczęte zostały przed dwoma tygodniami dzięki p. ministrowi Zydrum Kościelkowskiemu, który przyznał na ten cel specjalny kredyt z Funduszu Państwowego.

W roku bieżącym zakończona zostanie konserwacja baszty południowo-zachodniej oraz muru obwodowego pomiędzy dwoma basztami narożnymi.

Równocześnie prowadzone są prace przy części mieszkalnej zamku. Kierownictwo roboti zamierza dla pełnego zabezpieczenia resztek sklepień z gotykami współpracami i żebrami oraz pozostałości bizantyjskich malowideł ściennych z 15 wieku — całą tę część zamku zrekonstruować nakrywając ją dachem.

W roku bieżącym zasklepienie zostaną dolne kondygnacje zamku, a także zrekonstruowane będą gwiazdaste sklepienie w sali reprezentacyjnej. W odbudowanych salach mieścić się będzie muzeum Trok, na które złożą się eksponaty odkopane w trakcie badań, plany pomieszczeń, rysunki, stare widoki itp.

Już dzisiaj można się zorientować, że

zbiory przyszłego muzeum trockiego zawładają wyjątkowo interesujące kolekcje ceramiki użytkowej z 16 i 17 wieku oraz piękny zbiór kafli.

Systematyczne prace konserwatorskie i badawcze

NA STARYM ZAMKU W GRODNIU prowadzone są już od trzech lat. Podobnie jak w latach ubiegłych główny nacisk kładziony jest na badania archeologiczne, które pozwolą na odtworzenie najwcześniejszych dzieł tego miejsca, sięgających 11 wieku.

W chwili obecnej kończy się badanie terenu położonego na zachód od świątyni bizantyjskiej. W pierwszych dniach lipca rozpoczęło się odkopywanie wnętrza samej świątyni. Prace te mogą przynieść rewelacyjny materiał wykopaliskowy.

Wyniki tegorocznych badań, prowadzonych od dwu tygodni są również bardzo interesujące. Wydobyto szereg przedmiotów, które posłużą mogą do ścisłego datowania najstarszej warstwy drewnianego grodu. Do nich ma należeć przede wszystkim ułamek dzwonu z napisem starosłowiańskim, medallik z płaskowca z wizerunkiem Chrystusa oraz szereg ornamentowanych przedmiotów.

Oaza dobroci Wśród tych, którym słońce nie świeci

W bok od zakurzonej szosy, za miasteczkiem Powąży i wsią Opalen, leżą Laski — schronienie niewidomych. Powstały dosłownie z niczego, a raczej z ludzkiej dobroci. Paru właścicieli ziemskich dało po kilka hektarów piaskzystej, podwarzawskiej ziemi; zbudowano na razie nędzny domek — potem, powoli zaczęły napływać dotacje z Ministerstwa Opieki Społecznej i prywatne; wybudowano dom dla chłopców pod wezwaniem Świętej Teresy i dom dla dziewcząt pod wezwaniem Świętego Stanisława... Dziś Laski to największy w Polsce i wzorowo prowadzony przez Zgromadzenie SS. Urszulanek i Towarzystwo Opieki nad ociemniałymi tego rodzaju ośrodek. A jednak za ciasno jest w dwóch pięknych, murych gmachach. Za ciasno, bo napływają wciąż nowe zgłoszenia, rozrastają się warsztaty w których pracują niewidomi. Teraz warsztaty te mieszczą się dosłownie w piwnicach, gdzie niskie sklepienie nie pozwala człowiekowi na wyprostowanie się. W takich warunkach pracują niewidomi przy masowym wyrobie najrozmaitszych szczołek, przeznaczonych na sprzedaż.

Wgodniej nieco jest dziewczynkom. Dom w którym mieszkają jest nowszy, a dziewczynkom mniej. Mają więc nawet salę teatralną, a warsztaty, w których wyrabiają obuwie i inne przedmioty z rafii są widne i wygodne. Obok domu jest śliczna kaplica o wykładanych sosną ścianach. Chłopcy młodszy mają również swój domek jakby przedszkole. Ale chłopcy starsi już naprawdę nie mają się gdzie pomieścić. To też Fundusz Pracy wyasygnował w tym roku 40 tysięcy złotych na budowę jeszcze jednego gmachu. Będzie tam na piętrze internat — a na parterze znajdą wygodne pomieszczenie warsztaty.

Bardzo trudno jest oddać na papierze atmosferę psychiczną Lasek. Jest to prawdziwa oaza dobroci.

I jakkolwiek nieszczęśliwi są ociemniałymi, to nieszczęście ich staje się tu bez porównania łatwiejsze do zniesienia. Nie są sami, lecz wśród siebie podobnych. Mają zapewnioną naukę (zakład ma własną szkołę powszechną i szkołę zawodową). A przede wszystkim mają bardzo wiele czulej opieki.

Kto choć raz widział, jak niewidome dzieci garną się do kierownika, p. Ruszczyca i ile miłości jest w każdym jego słowie, zwróconym do wychowanków; kto porozmawiał z Siostrą, opiekującą się niewidomą i głuchoniemą od urodzenia Helenką Romanowską — która dzięki tej opiece umie sprzątać, liczyć a nawet porozumiewać się przy pomocy specjalnie dla niej przez Siostrę wynalezionej alfabetu palcowego — ten musi poznać paradoksalną z pozoru pewność, że te dzieci nie są nieszczęśliwe. Ni czują prawie swego kalectwa. Biegają zdrowe, opalone i wesołe po ogrodzie zakładowym. Wszędzie umieją same trafić. Uczą się i bawią, śpiewają i grają (mają kilka fortepianów w zakładzie) — i wreszcie pracują, wyroby ich są doskonałe.

Gdybyż w przyszłości wszystkie niewidome dzieci mogły znaleźć schronienie w Laskach, lub podobnego typu zakładach w innych dzielnicach Polski. Gdyby rodzice wszystkich niewidomych rozumieli, jakie to dla nich jest dobrodziejstwo, a rodzice zdrowych chcieli się przyczynić darami do dalszego rozwoju Lasek. Bo przecież jeszcze tak wiele ociemniałych nie może znaleźć tu miejsca. Dla tak wielu rodziców skromna suma 60 zł. miesięcznie; jaką się płaci w Laskach za utrzymanie, mieszkanie i naukę dziecka jest jeszcze zbyt wielka. A przecież tu tylko, w tej przedziwnej atmosferze dobroci mogą się czuć dobrze ci, dla których nigdy nie wschodzi dzień i nie świeci słońce.

A. Krukowska.

OBSTRUKCJA ZATRUTA ORGANIZM
Pigułki przeczyszczające ALDOZA, zn. ochronny „GORAL” działają łagodnie i stosowane są nawet przy uporczywej obstrukcji. Nie wymagają specjalnej diety. Próbné pud. a 5 szt. 0.15.
ALDOZA

Międzynarodowa wystawa w Bukareszcie pod nazwą „Praca i Radość”

Król Karol II dokonał w Bukareszcie w towarzystwie członków rządu i dyplomacji uroczystego otwarcia międzynarodowej wystawy, zorganizowanej pod hasłem „Praca i Radość”. Wystawa jest poświęcona zagadnieniu pracy i wypoczynku. W inauguracji wystawy wzięła również udział delegacja polska. Na zdjęciu król Karol II podczas zwiedzania pawilonu rumuńskiego na wystawie.

HORYNIEC-ZDRÓJ
SEZON CAŁOROCZNY.
W sezonie III od dnia 21 sierpnia — 31 października prowadzone są „Tanie pobyty” 28 dniowe za zł. 141 — obejmuje: mieszkanie, utrzymanie, kąpiele siarczane i borowinowe i opiekę lekarską. Stacja kolejowa w miejscu, na linii kolej. Jarosław — Rawa Ruska, pow. Lubaczów, woj. lwowskie.

Nie wolno lekceważyć cudzego czasu

Utarł się w Wilnie zwyczaj rozklejania na drzewach, murach i słupach ogłoszeń o wynajęciu mieszkań lub pokoi. Co prawda władze administracyjne zabroniły rozklejania ogłoszeń gdziekolwiek na słupach ogłoszeniowych. Ale narazie nie o to chodzi. Ogłoszenia o wynajmie mieszkań widać niekiedy całymi miesiącami, chociaż już dawno zostały wynajęte.

Poszukujący mieszkania lub pokoju nie o tym nie wie i pędzi z jednego końca miasta na drugi, by usłyszeć, że mieszkanie zostało już wynajęte przed kilku tygodniami. Tak stan rzeczy nie może być tolerowany. Zainteresować się tym winni miarodajne władze i zmusić właścicieli mieszkań i pokoi do usuwania swych ogłoszeń natychmiast po odnalezieniu mieszkania.

Do Redakcji naszej napływają listy w tej sprawie skargi. Sądymy, że miarodajne czynniki wezmą je pod uwagę i pod rygiorem surowych kar zmuszą odnajmowców do większego cenięcia czasu i fatygi obywateli miasta.

Do 1 lipca muszą być wymienione słabowate anteny radiowe

Z dniem 1 lipca na terenie miasta muszą być wymienione radiowe anteny słabowate. Magistrat opracował specjalne przepisy, którym odpowiadać muszą nowoinstalowane anteny radiowe. Szczegółowych informacji w tej sprawie udzieli bezpłatnie wydział inspekcji budowlanej Zarządu Miejskiego.

Nakaz usunięcia starych anten spowodowany został względami estetycznymi oraz bezpieczeństwa publicznego. Zdarzały się już częste wypadki, że złe zainstalowane anteny w pewnym momencie spadały powodując przykre konsekwencje.

Maturzyści wyruszają do obozów pracy

Tegoroczni maturzyści po raz pierwszy na podstawie nowych przepisów o powszechnym obowiązku wojskowym, po zbadaniu ich przez Komisję poborową, powoływani są na obozy pracy. Przeszkolenie w tych obozach trwać będzie cztery tygodnie. Termin ćwiczeń wyznaczono celowo na koniec czerwca i miesiąc lipiec, tak, by umożliwić tegorocznym absolwentom licealnym przygotowanie się do egzaminów konkursowych na wyższych uczelniach, które rozpoczynają się w końcu sierpnia.

Wycieczka Sodalicji z Poznania w Wilnie

Wczoraj przybyła z Poznania wycieczka-pielgrzymka Sodalicji Marińskiej w ilości 1300 osób.

Po wysłuchaniu Mszy Św. w Ostrzej Bramie wycieczkowicze zwiedzili zabytki w mieście. Dziś wycieczka udaje się statkami do Kalwarii. W poniedziałek (ostatni dzień pobytu) przewidziane jest zwiedzanie Trok.

Na co ch rają na Wileńszczyźnie

Wykaz zachorowań i zgonów na choroby zakaźne i inne występujące nagminnie za czas od 11.VI do 17.VI rb. na terenie woj. wileńskiego: jaglica 113, gruźlica 18 (zgonów 7), odra 13 (zgon 1), krztusiec 9, błonica 8, płońca 7, róża 10, dur brzuszny 4, dur plamisty 3, ospówka 4, zapalenie opon mózgowych 2, zapalenie mózgowia 1, świnka 1, tężec 1, zakażenie połogowe 1.

Podziękowanie

IV Państwowe Liceum i Gimnazjum im. Elizy Orzeszkowej w Wilnie składa wyrazy serdecznej wdzięczności Panu Dyrektorowi Pobóg-Kielanowskiemu, Panu Wicedyrektorowi -Martyce i Zespołowi Artystów Teatru Miejskiego na Populancie w Wilnie za całoroczną ofiarę w półpracę ze szkołą i stałe okazaną jej wysoko wartościową pomoc we wszystkich poczynaniach artystycznych i wychowawczych.

Za niezwykle obywatelski stosunek do różnorodnych potrzeb młodzieży w każdej chwili jej zbiorowego życia składamy najserdeczniejsze podziękowanie.

Nowy amerykański robot Radio-elektro potrafi wykonać sprawnie 25 ruchów

W laboratoriach znanego amerykańskiego towarzystwa przemysłowego Westinghouse Electric ukończono blisko dwa lata trwające prace nad wielkim robotem elektrycznym, który podobno prześciga „zdolnościami” wszystkich swoich poprzedników. Nazwano go „Electro”. Rzeczywiście, najrozsądniejsze urządzenia elektryczne zastąpił doskonale skomplikowany system dźwigów i kół zębatach, wypełniających wnętrze dotychczasowych robotów. Nawy człowiek elektryczny jest olbrzymem o wysokości 2 mtr. 10 cm. Waży jednak stosunkowo niewiele, bo wszystkich 120 kg. Swoją lekkość zawdzięcza on zastąpieniu wielu części stalowych przez aluminium. Umiejętności stalowego człowieka są imponujące. Umie on chodzić, a nawet tańczyć, wykonywać ruchy przy pomocy rąk i palców, pali papierosa, mówi i śpiewa. Najciekawsze jest zaś to, że nie pozostając w żadnej łączności z otoczeniem, bez ukrytych dźwigni i drutów, reaguje w sposób „rozumny” na rozkazy, porusza się i zatrzymuje na żądanie, obraca głowę, a nawet potrafi rozróżnić barwę czerwoną od zieloną i nazwać ją słowami „red” i „green”.

Jest rzeczą bardzo interesującą zapoznanie się ze szczegółami technicznymi tego niezwykle dzieła techniki. Nie stanowią one tajemnicy, a amerykańskie pisma techniczne szeroko rozpisują się nad wewnętrzną budową i funkcjonowaniem robota. W obszernym wnętrzu tułowia znajduje się przeszło 40 obwodów elektrycznych, odpowiednio dostrojonych (podobnie, jak w radioodbiorniku) i reagujących na określone bodźce. Słabe prądy wzbudzone w tych obwodach, po wzmocnieniu przez system amplitifikatorów, uruchamiają liczne silniki elektryczne, które z kolei poruszają dźwignie, służące do podnoszenia i opuszczania rąk, przesuwania nóg, wciągania i wypuszczania dymu z papierosa itd.

Zasada, na której opiera się „postulstwo” robota, jest następująca: otwory „usne” prowadzą do małych, ale bardzo czułych mikrofonów; poszczególne wyrazy, wymawiane dobitnie, wywołują poprzez te mikrofony impulsy elektryczne w odpowiednich obwodach. Dwa kolejno po sobie następujące

impulsy powodują uruchomienie robota, trzy impulsy, np. „Elektro, proszę stanąć” — zatrzymują go, a cztery przywracają go do postawy spoczynkowej. Zresztą wyrazy mogą być dowolne; robot nie jest więc zbyt „inteligentny”.

„Elektro” potrafi wykonać sprawnie 25 ruchów. Ośrodek, kierujący tymi ruchami, składający się z czterdziestu kilku obwodów, mikrofonu i komórki elektrycznej — waży ok. 25 kg. Dla wykonania 500 najbardziej podstawowych ruchów ludzkich robot musiałby być więc zaopatrzony w ośrodek — swojego rodzaju mózg — ważący 500 kg. Reagowanie na barwy oparte jest na dość prostym urządzeniu, składającym się z filtrów barwnych, komórek fotoelektrycznych i amplitifikatorów, połączonych z taśmami dźwiękowymi. Zastosowano pomysłowe urządzenie, podnoszące niezwykle efekt słów „wymawianych” przez nowego robota: głośnik radiowo reprodukuje dźwięk sprężonego z aparaturą elektromagnetyczną, poruszającą usta w ten sposób, że głośniejszy dźwięk powoduje większe rozchylenie warg.

W czasie swego pobytu na Górnym Śląsku rumuński minister do spraw młodzieżowych T. Sidorowici zwiędził wraz z delegacją władz naczelnych organizacji „Strajka Taru” w towarzystwie prezesa Związku Harcerstwa Polskiego wojewoda Grażyński i go ważniejsze ośrodki przemysłowe, oraz śródmiejska harcerek. Nr zdjęcia — Pan minister Sidorowici i wojewoda Grażyński wśród młodzieży harcerskiej w Górkach.

Tabela loterii

4 dzień ciągnięcia 1-ej klasy 45-ej Loterii Państw.

I I I CIĄNIENIE GŁÓWNE WYGRANE

Główna wygrana 100.000 zł.
padła na nr. 43032
50.000 zł.: 54287
5.000 zł.: 3584 95184 163729
2.000 zł.: 43116 90297 95478
1.000 zł.: 42909 89895 148121

WYGRANE PO 500 ZŁ.

508 2302 3377 4295 937 5088 6127
7100 776 10089 648 12488 17201 801
20373 814 22797 852 984 23231 24081
27314 424 510 28421 29361 32767.
35271 42587 44281 46027 47204 478
618 48056 54150 55997 56575 59326
546 61188 63434 606 64194 65803
66508
68329 798 801 69 69462 932
71846 82 944 96 72083 73143 832
75557 80 79154 81278 83278 84259
85245 585 781 87749 91126 94879
95045 96353 827 97808 98872
99712

WYGRANE PO 62,50 ZŁ.

83 129 220 311 26 31 435 559 60
384 821 979 1062 281 722 979 2045
77 216 99 400 24 61 697 3376 525
806 80 83 86 4398 548 40 715 60 530
5505 95 835 6117 24 214 76 626 715
72 7376 426 42 27 616 942 8076 66
365 435 50 525 611 13 733 9260 62
80 753 71 815 989 10536 622 65 764
886 11350 67 454 68 568 744 12229
328 561 641 766 850 13223 334 299
538 917 14051 58 853 501 19 22 693
15119 503 712 43 16280 17053 148
399 609 94 748 905 23 18049 70 217
363 806 17 942 19027 414 639 878
20002 29 139 637 976 21000 135 243
581 606 951 22063 696 725 823 20550
192 278 648 772 964 24126 39 205 865
441 509 792 949 25414 872 908 91
26291 507 27831 920 23022 432 630
742 835 29038 206 54 305 23 49 96
948 30151 288 321 26 434 87 578 756
871 31024 64 479 911 732 972 32306
47 456 532 64.

33151 61 282 384 624 64 718 815 78
34600 436 714 827 970 35187 303 557
615 36025 249 344 65 470 672 743
37020 69 103 373 404 572 903 38029
59 222 440 611 51 734 38 39302 987
40025 318 408 71 684 885 41416 55
706 93 42216 332 89 471 539 62 748
43440 776 957 44076 119 651 64 45021
77 91 534 783 893 932 46002 247 407
86 93 660 839 946 47042 655 864 907
63 48140 60 833 908 49 49173 89 229
468 94 991

WYGRANE PO 500 ZŁ.

50262 371 626 51031 316 743 895
52089 209 811 92 53156 360 68 405
98 523 87 741 54095 281 332 483 539
93 55223 51 418 45 606 10 747 982
56029 119 212 57 380 89 422 76 522
57231 70 439 620 766 85 920 58001
75 274 395 406 58 72 674 942 58
59143 49 361 441 526 61 79 97 658 84
844

WYGRANE PO 62,50 ZŁ.

60016 44 144 58 73 202 12 447 924
61066 166 339 5 464 540 677 95 734
65 92 62135 317 452 596 612 906
63129 309 582 798 64449 72 525 676
65120 80 219 34 66 73 493 806 25
66137 263 512 770 896
67047 50 130 53 262 402 67 727
68 232 45 385 813 88 958 69167
70 436 927 99 70084 247 572 920
71042 287 665 974 72008 348 456
785 884 73083 174 213 338 486
575 992 74064 221 49 86 302 405
6 621 28 75121 25 224 890 506
797 76135 555 875 77043 693 758
845 985 78253 447 643 47 117 50
953 89 79099 372 457 649 706 62
870 989 80175 78 360 670 85 901
81022 225 53 365 449 96 659 82211
70 79 425 511 833 952 83075 388
610 56 875 84860 85250 327 63
813 47 929 59 86028 158 339 405
9 35 518 630 715 806 93 87143
242 813 88029 631 822 89038 127
647 775 90010 98 160 357 515 69
639 91128 298 689 749 811 87
92181 91 230 369 578 723 845
93042 267 941 42 94058 401 32 79
690 91 722 70 818 39 95126 70
91 237 70 640 62 761 841 999 9602
60 137 215 750 97 98018 101 60
277 320 46 434 43 703 853 63
99152 345 540 667 97 805
100038 82 115 239 303 13 402 95
557 78 641 101285 95 381 404 89 518
91 641 726 102134 52 483 522 769
108302 407 93 500 769 883 104039
288 636 105390 450 796 106266 397
612 24 98 722 36 824 74 107313 49
564 623 57 64 747 77 886 950 108068
313 20 46 53 475 627 39 716 55 851

109187 438 823 63 918 85 110113 668
710 991 11015 291 671 828 95 112033
459 679 794 894 982 91 113371 595
875 114582 734 932 116151 201 92 453
567 88 88 685 115988 117059 118 422
679 719 38 862 99 118155 519 635
119005 190 349 620 719 120333 67
423 61 788 859 992 121014 342 646
764 896 920 122584 638 711 123179
304 413 24 553 808 124099 205 58
332 444 569 618 125136 00 30 561
706 802 46 125000 33 204 664 911 99
127048 74 382 412 29 593 631 734
128143 61 201 618 129355 425 94 617
876 943 60 130077 266 576 809 908
131016 334 451 65 537 99 607 132584
860 931

WYGRANE PO 500 ZŁ.

133469 134066 488 872 958 135016
495 136065 340 446 960 137039 35
124 94 540 138626 759 900 58 139237
68 78 643 762 883 942 140474 742
141046 339 406 520 142168 508 825
95 143061 303 706 875 144411 687 880
978 145002 152 83 387 146120 218 522
676 707 836 73 147257 813 19 93 498
808 998 148256 462 717 989 149043
72 88 221 455 86 790 915 90 150385
80 549 851 77 92 983 150100 171 558
152000 13 24 164 84 355 504 558 83
809 982 153005 11 795 922 154086
655 155041 661 69 997 156118 426
787 807 157015 102 264 548 654 954
158990 159192 213 349 927 160468
555 687 161213 355 640 780 162053
62 277 73 324 419 580 989 163239
43 372 985 89 164123 203 538 679
730 929

III CIĄNIENIE GŁÓWNE WYGRANE

Stała dzienna wygrana 10 tys. złotych padła na nr. — 646874
15000 zł. — 159120
10000 zł. — 57589 116495 154229
5000 zł. — 3146 144608
2000 zł. — 43655 132068 131521
1000 zł. — 14088 47254 60233
147681 149731 160653

WYGRANE PO 500 ZŁ.

7446 8179 12273 14334 894 18289
19525 20811 23579 27915 31795 38258
769 40476 650 42379 43549 47169
49834 52252 59119 60495 67218 330
74342 76994 78043 85252 90316 95382
104899 111483 118500 119386 775
125118 129135 132674 135395 137717
142769 151932 154048 156488 157643

WYGRANE PO 62,50 ZŁ.

658 1302 860 2047174 208 568 882
940 3104 741 913 65 4113 468 609 815
5287 548 83 6443 99 770 7573 758 832
8137 375 457 76 728 940 9754 10153
213 11645 12046 638 741 855 909

13048 496 962 14155 555 15252 16131
17229 358 99 504 874 18768 19446
712 47 930 20276 320 23 531 774
21250 22192 539 57 97 23071 198 364
734 807 24416 845 25179 578 765 26518
606 68 874 27251 358 28083 29312
80992 31038 32109 504 81 986 32109
33861 34775 971 35907 36047 846 804
37172 38817 39133 715 29 40019 47
311 837 63 41349 414 42101 24 43101
6 44608 45275 46000 969 47135 441
48458 855 973 49252 590 809

WYGRANE PO 62,50 ZŁ.

51885 948 52453 53362 447 746 53
886 992 54125 421 78 745 55474 774
56442 85 631 779 980 57282 58231
496 59388 522 32 655 60828 296 61525
62089 471 582 688 825 48 946 63260
332 999 64185 362 420 503 650 839
66222 66164 89 221 313 650 963 67534
68050 526 687 868 69304 70327 52
71027 380 809 901 72092 192 208 370
73649 74109 252 326 97 740 75352
838 679 792 76221 464 616 822 86
7748 78033 79002 494 8005 118 580
83130 577 84755 85132 861 86848 971
87970 7827 637 764 89566 91 897
9008 73 249 252 660 751 913 91212
704 28 92044 113 449 793 93209 322
86 825 94866 444 911 59 95552 96335
662 796 97655 211 98217 508 636
99565 808 46

WYGRANE PO 500 ZŁ.

100923 101535 685 102043 104
103284 798 104586 924 105258 572
106550 624 107177 547 703 108161 516
734 109328 927 57 80 110296 351 406
759 111018 274 112151 610 735 843
114143 48 332 45 909 115575 116087
118 642 936 117084 607 60 118684
847 119729 121634 122073 350 452
57 608 875 949 123260 701 7 124059
114 41 556 73 687 786 937 125291
946 48 126518 127772 840 128024 267
129219 336 614 131634 40 863 132164
133012 42 278 375 433 565 92 134847
937 135206 785 136001 752 873 137151
139038 592 779 140060 405 94 141139
318 46 401 70 979 142885 143113 3333
50 550 144150 90 588 866 940 145262
87 98 146242 86 390 591 147195 321
898 148482 149420 526 32 843 956
150396 707 13 85 151447 158591 620
154740 155411 17 824 156513 25 749
690 734 57003 92 794 158104 653 749
159252 803 51 160173 213 312 482
161764 162251 308 163202 164224 394
521

IV CIĄNIENIE WYGRANE PO 500 ZŁ.

102 1007 705 6866 9943 13771
14463 17286 401 18043 26287 27443
126540 31843 33802 62 949 34639 801
39828 40979 44687 890 50976 54351
919 55103 59430 61459 63542 64640
65921 66364 67839 69596 73567
79866 80754 82140 89377 91194

WYGRANE PO 62,50 ZŁ.

262 1240 2272 3275 386 943 4621
791 884 927 6409 721 6018 306 747
132 62 356 932 17043 524 104 33 879
18212 46 547 19180 85 468 789 956
20589 96 643 79 944 21307 92 550 812
980 22037 74 78 215 60 461 775 23181
368 703 24706 25161 26772 957 27053
242 417 862 28036 608 885 29294
312 21 72 892 32786 33591 34098
272 376 573 84338 36979 37146 302
24 71 544 634 38489 39032 347 40044
448 562 862 41361 514 32 42489 816
30 43016 825 527 44030 516 31 644
45118 31 46 71 864 457 743 46234
70 315 62 403 72 871 91 47111 14 9
211 453 535 632 48311 930 49198 270
728 939.

WYGRANE PO 500 ZŁ.

50255 817 921 51172 218 645 703
841 87 52439 54 697 858 53537 765
866 969 54108 26 277 437 856 70
55400 56814 67006 84 918 58218
59284 436 60014 374 604 61140 62280
417 64100 614 833 65465 864 84
67184 214 68658 83 69119 428 756
70271 71248 370 521 742 72858 73231
383 74351 75395 785 76169 227 37
47 655 894 77177 682 725 77 78161
79381 80343 50 462 8115 672 734
67 835 82056 470 78 83006 346 427
84041 341 79 790 842 85810 7928
86654 746 87468 88062 395 947 8721
91439 816 902 92486 617 93621 758
910 23 94011 112 379 446 72 95615
31 787 96069 814 419 704 846 97478
502 99926.

WYGRANE PO 62,50 ZŁ.

100754 101555 703 102292 778 986
103436 622 922 104209 847 64 701
886 904 75 105621 106083 586 925
107126 934 108031 452 757 109322
604 110913 27 111231 308 112521 42
761 88 99 983 118834 115224 669
817 991 116500 658 117091 558
118727 72 119674 797 976 120142
595 723 97 122196 485 504 743 75
123390 455 124252 449 125834 875
126733 870 127430 129194 867 130777
131162 566 92 841 79 944 138523 895
134905 50 135282 136245 313 237744
138481 139206 140003 911 141299 871
142102 9 848 728 143508 144459 671
145256 369 727 146007 18 147 436
526 148180 425 809 150201 451 645
969 150387 753 969 88 153274 607
154283 489 506 155615 92 156654 945
157429 158028 391 529 770 159369
160062 161120 631 769.

Artyści na F. O. M.

W niedzielę 25 b.n. o godz. 17 w Ogródku Czerwonego Sztralla odbędzie się „Podwieczorek - Kabaret” z udziałem artystów teatru „Lutni” p. p. Xenii Grey i Dembowskiego oraz zespołu muzycznego i baletowego „Palais de Danse”.

KRONIKA

Kurjer Sportowy

RADIO

WILNO

SOBOTA, dnia 24.VI. 1939 r.

Bieg kolarski do morza polskiego

Dnia 26 bm. o godz. 9,30 sprzed kopca Marszałka przy Alei Niepodległości w Warszawie nastąpi start wyścigu kolarskiego do Morza Polskiego. Pierwszy etap prowadzi z Warszawy do Brodnicy, następnego dnia, tj. 27 bm. odbędzie się drugi etap z Brodnicy do Starogardu. Dnia 28 bm. kolarze przebędą trzeci etap wyścigów ze Starogardu do Gdyni.

Po jednodniowym odpoczynku i pobraniu wody z Morza Polskiego, kolarze wyruszą w dniu 30 bm. w drogę powrotną do Warszawy, przy czym trasa prowadzi z Gdyni do Bydgoszczy, następnie z Bydgoszczy do Kutna oraz z Kutna do Warszawy. Zakończenie wyścigu nastąpi w dniu 2 lipca około godz. 13. na boisku Polonii w Warszawie.

Nowe minim. olimpijskie lekkoatletyczne

Na odbytym niedawno kongresie między narodowej federacji lekkoatletycznej w Londynie dokonano pewnych zmian w minimach kwalifikacyjnych niektórych konkurencyj olimpijskich w Helsinkach.

Minima te przedstawiają się ostatecznie jak nast.:
 W skoku w dal — 720 cm.
 W skoku w zwyż 187 cm. W zawodach eliminacyjnych poprzeczka ustawiona będzie początkowo na wysokości 160 cm, następnie 170, 180, 184 i 187 cm. W finale — od 170 cm poprzeczek 180, 190, 195, 198, 201 i ew. 210 cm.
 Minimum skoku o tyczce — 390 cm.
 W eliminacjach poprzeczka ustawiona będzie początkowo na wys. 360 cm, następnie — 380 i 390 cm. W finale od 380 cm poprzeczek 395, 410, 420, 430, 440, 450, 455 cm.

W trójskoku minimum 14,50 m.
 W dysku 45 m.
 W oszczepie 65 m.
 W młocie 49 m.
 W kuli minimum nieokreślone, pierwszych 6-ciu wejdzie do finału.
 Zawodnicy, którzy zakwalifikują się do finałów, będą mieli w rozgrywkach finałowych zaliczony wynik z eliminacji.
 Na kongresie zatwierdzono nast. nowe rekordy świata:
 800 m — Wooderson 1:48,4 min.
 880 jardów — Wooderson 1:49,2 min.
 10 tys. m — Maeki (Finl.) 30:02,2 min.
 Oszczep — Nikkanen 77,87 m.
 4x110 y. — Uniwersytet California 40,5 sek.

6,56 Pieśń por. 7,00 Dziennik por. 7,11 Muzyka z płyt. 8,15 Z mikrofonem przez Polskę: „Wśród polskich misjonarzy”, 8,30 — 11,57 Przerwa, 11,57 Sygnał czasu i hejnał. 12,03 Audycja południowa. 13,00 Wiadomości z miasta i prowincji. 13,05 Program na dzisiaj. 13,10 „Dzieci słuchajcie, radio gra!” — audycja życzeń dla dzieci w opr. Cioci Halli. 13,40 Z różnych oper. 14,00 Koncert rozrywkowy. 14,30 „Czyje to jest?” — kwadrans speakera. 14,45 Teatr Wyobraźni dla dzieci: „Bajka o niewidzialnym człowieku” — słuchowisko. 15,15 Muzyka popu karna. 15,45 Wiadomości gospodarcze. 16,00 Dziennik popołudniowy. 16,10 Pogadanka aktualna. 16,20 Utwory organowe Jana Sebastiana Bacha w wyk. B. Szabelskiego. 16,50 Kwiat paproci — pogadanka. 17,00 Koncert Ork. Rozgł. Wil. p. d. W. Szepeńskiego z udz. Żeny Bantle (sopran). Tr. do Bar. 17,30 Pogadanka radiotechniczna M. Galskiego. Tr. do Bar. 17,40 Dalszy ciąg koncertu. Tr. do Bar. 18,00 Koncert popularny. 18,50 Antoni Dworzak: Karnawał — uwertura (płyty). 19,00 „Charaktery”: — „Leokadia już jest taka” — powieść mówiona na H. Boguszewskiej i J. Komackiego. 19,20 Rezerwa. 19,30 Audycja dla Polaków za granicą. 20,00 Melodie ziemi polskiej: „Ze śląskiej niwy”. 20,25 Z prac i dażeń młodzieży wiejskiej — aud. w opr. J. Szkopa. 20,35 Wileńskie wiadomości sportowe. 20,40 Audycja informacyjna. 21,00 „Kwiat paproci” — operetka w 3 aktach S. Malinowskiego. 23,00 Ostatnie wiadomości i komunikaty. 23,05 Zakończenie programu.

CZERWIEC
 24
 Sobota

Dziś Nar. Św. Jana Chrzc. Jutro: Adalberta W.
 Wschód słońca — g. 2 m. 44
 Zachód słońca — g. 7 m. 57

Opuszczenia Zakładu Meteorologii USE w Wilnie z dn. 23.VI. 1939 r.
 Ciśnienie 762
 Temperatura średnia + 14
 Temperatura najwyższa + 18
 Temperatura najniższa + 12
 Wiatr: północno - zachodni
 Opad. 0,3
 Tendencja: bez zmian
 Uwagi: pochmurno, przelotne opady, grad.

DYZURY APTEK.
 Dziś w nocy dyżurują następujące apteki: Sokółowski (Tyzenhauzowska 1); Chomińskiego (W. Pohulanka 25); Miejska Wileńska 23); Targela (Niemiecka 15); Wileńskiego (Wielka 3).
 Ponadto stale dyżurują apteki: Paka (A) Łokolska 42); Szantyna (Legionów 10) i Zajączkowskiego (Witołdowa 22).

SPRAWY SZKOLNE
 — OTWARTE w roku szkolnym 1938/1939 przy U. S. B. ogólnokształcące PAŃSTWOWE LICEUM im. JANA I JĘDRZEJA ŚNIADECKICH w Wilnie dla młodzieży męskiej uruchamiana w roku szk. 1939-40 do datkowo zawarty wydział KLASYCZNY.

Do kl. I liceum na wydział: klasyczny, humanistyczny, matematyczno - fizyczny i przyrodniczy są przyjmowani absolwenci gimnazjum ogólnokształcącego po zdaniu egzaminów wstępnych. Egzamina wstępne rozpoczynają się 26 czerwca. Podania przyjmuje do 23 czerwca i bliższych informacji udziela kancelaria Liceum im. Śniadeckich, Wilno, Bakszta 15, tel. 28-28.

ROŻNE.
 — Doroczny popis publiczny uczniów i absolwentów konserwatorium muzycznego im. M. Karłowicza w Wilnie odbędzie się w niedzielę 25 czerwca rb. w sali Teatru Miejskiego na Pohulance. Początek o godz. 11,30. W programie produkcje klas: fortepianu, skrzypiec, instrumentów dętych i śpiewu solowego. Dochód przeznaczony na rzecz Bractwa Pomocy Konserwatorium.
 Wystawa prac uczniów i kompletów rysunkowych Spółdzielni Pracy Artystów Wileńskich „SPAW” otwarta od 24 czerwca do 1 lipca w godz. 11—17 w lokalu własnym Wilno, pl. Orzeszkowej 11-b. Wstęp wolny.

NADESŁANE
 — Pesjonat nad jezioro Karaciszki, dwie minuty drogi od stacji kolejowej, czynny od 25 bm. Ceny przystępne, doskonała kuchnia. Informacje: telefon Landwarów 8 lub poczta „Pensjonat Karaciszki”, folwark Dziłkovo, koło Landwarowa.

NOWOGRODZKA
 — Preliminarze budżetowe związków samorządowych na rok 1939-40 opiewają na sumę 10.133.901 zł z czego przypada: na samorządy gmin wiejskich 4.322.950 zł, na miasta 2.081.415 zł oraz 3.729.536 zł, powiatowe związki samorządowe. Najważniejsze działy w budżetach to: działy zarządku ogólnego, na który zarównano na wydatki personalne, jak i na wydatki rzeczowe preliminarz wana jest łączna kwota 979.308 zł, następnie dział budowy dróg i urządzeń placów publicznych kwotą 1.433.521 zł (niezależnie o dnaturalnych świadczeń drogowych), da tej wydział oświaty 1.385.414 zł, zdrowie publiczne — 1.102.565 zł, popieranie rolnictwa — 842.771 zł, spłata długów łącznie z procentami 809.514 zł, wydatki różne 405.807 zł. Pozostałe pozycje sięgają po kilkadziesiąt tysięcy złotych. Wydatki nadzwyczajne przewidywane są w wysokości 1.594.838 zł, w czym przypada: na gminy wiejskie 458.805 zł, zaś na samorządy miejskie 1.136.032 zł.
 — **PODZIĘKOWANIE.** Ognisko Osadników w Kosym Dworze tą drogą uważa za wskażane życzliwe serdeczne podziękowanie pp. Władysławowi Jaworskiej i Bognie Pięślaków nie, nauczycielkom szkoły powszechnej w Kosym Dworze za niestrudzoną i ofiarną pracę, mimo trudnych warunków — w szkole i na polu oświaty pozaszkolnej.
 Zarząd: (→) M. Sobieraj, (→) O. Bautler.

LIDZKA
 Gimnazjum — Kupieckie ks. ks. Piłjarów w Lidzie. Istniejące od ośmiu lat gimnazjum kupieckie ks. ks. Piłjarów w Lidzie dotychczas nie posiadało praw szkół państwowych. Dyrekcja gimnazjum ubiegała się o uzyskanie tych praw, które otrzymana dopiero w roku bieżącym. W związku z nadaniem praw państwowych, gimnazjum kupieckie w Lidzie (które już w ostatnim roku szkolnym nie mogło przyjąć wszystkich uczniów), rozszerzy w najbliższym czasie swe pomieszczenie. Dyrekcja gimnazjum zamierza przede wszystkim wybudować składy handlowe, w których mogąca się młodzież będzie miała możliwość bezpośredniego odbycia praktyki kupieckiej w okresie trwania nauk w gimnazjum.

Święto młodzieży w Bielicy. W Bielicy pod przewodnictwem nauczyciela Modesta Zelewickiego zorganizowano święto młodzieży, w którym wzięło udział ponad 500 osób.
 — **Koło FON w Żyrardowie.** W Żyrardowie staraniem miejscowego proboszcza ks. Branickiego i nauczycielstwa zorganizowano koło gminne Funduszu Obrony Narodowej. W skład koła weszło po dwóch przedstawicieli z każdej gromady, z których wyłoniony został zarząd koła. Oprócz ludności wiejskiej członkami koła FON w Żyrardowie zostali nauczyciele, urzędnicy samorządowi i miejscowa inteligencja.

— **Zarząd Szkół Zawodowej Żeńskiej** w Ileszynie zawładamta, że pomimo śmierci nieodżałowanej pamięci Marii Laskowiczówny jej założycielki, Szkoła istnieje i nadal i już teraz przyjmując zgłoszenia na rok szkolny 1939-40 — poczta Skrzybówce k. Łady, Szkoła Zawodowa w Ileszynie.

BARANOWICKA
 — Wybory do Zarządu Gminy w Wólnej. Pod przewodnictwem p. senatora Konstantego Rdulowskiego odbyły się w gminie Wólnej wybory do miejscowego zarządu.
 Na wójta wybrany został dotychczasowy wójt Piotrowicz Tadeusz, na podwójnego Gromadzkich Konstanty i na ławników nauczyciel Nawrot Bolesław, Rozumko Józef i Jakubowicz Władysław.
 — **Otwarcie kursu dla gminnych instruktorów Przygotowania Radiowego w Baranowiczach.** 26 czerwca br. nastąpi w Baranowiczach uroczyste otwarcie kursu, organizowanego przez Wojewódzki Społeczny Komitet Radiofonizacji Kraju przy finansowym poparciu Rozgłośni Polskiego Radia w Baranowiczach. Na uroczystości otwarcia kursu na przybyłe do Baranowicza delegacja Centrali Polskiego Radia z Warszawy oraz przedstawiciele władz cywilnych, wojskowych i samorządowych całej Nowogródzkiej Uroczystości otwarcia kursu będą tego dnia transmitowane przez Rozgłośnię Baranowicką w programie lokalnym od godz. 13,5 do godz. 13,25. Wszyscy uczestnicy zostaną pomieszczeni w koszarach Kościuszkowskich w Baranowiczach.

— **NERWÓŁWA CHORA PODPALIŁA WŁASNE MIESZKANIE I RZUCIŁA SIĘ DO STUDNI.** Na kol. Żarnokowszczyzna, gmina Jastrzebli wybuchł pożar w zabudowaniach Bernarda Terencjusza, wskutek czego spalił się dom mieszkalny wart. 600 zł.
 Według krążących pogłosek dom został podpalony przez Bernarda Marię, żonę posekowanego, która w czasie pożaru rzuciła się do studni — została jednak uratowana, Bernard Maria od kilku lat cierpi na rozstrój nerwowy.

— **WŚCIEKLE PSY.** W miasteczku Swójatycze został zabity w tych dniach wózek przy pies, który pokasał inne psy, a we wsi Stańczyki, gm. Darewo, pogryzł Bulatową Zofię, którą natychmiast poddano szczepieniu ochronnemu.

OZIŚNIERSKA
 — **Dekoracja odznaczonych.** 18 bm. stałosta powiatowy Suszyński dekorował w gmachu starostwa za zasługi na polu pracy zawodowej i społecznej Władysława Juszkiewicza, Piotra Kwietniewskiego, Leona Tołkoczkę i ks. Jana Żuka srebrnymi krzyżami zasługi oraz Stanisława Drozdowicza, Feliksa Gołowicza, Ludwika Landsberga, Kazimierza Koźnikowskiego, Witolda Korzeńko, Witolda Malinowskiego i Władysława Romanowicza — brązowymi krzyżami zasługi.

Piętnaście lat Polskiego Zw. Bokserskiego

Polski Związek Bokserski, który w r. b. obchodzi 15-lecie swego istnienia, opracował sprawozdanie z działalności swej na rok ostatni.
 Ze sprawozdania tego wynika, że PZB posiada w chwili obecnej 11 okręgowych związków ze 152 klubami wobec 142 w okresie poprzedzającym. Do najsilniejszych liczebnie okręgów należą: Warszawa (30 klubów), Pomorze — 23, Lwów — 20, Śląsk — 19, Poznań — 17, Łódź — 14.
 W dn. 10 bm. zgłoszonych było w kartotece PZB 5363 zawodników, o 1500 więcej w porównaniu z okresem poprzedzającym.
 W ostatnim roku sprawozdawczym przeprowadzono w Polsce 707 zawodów, z czego 338 towarzyskich, 264 o mistrzostwo drużynowe, 45 o mistrzostwo indywidualne, 11 międzynarodowych, 14 międzynarodowo-międzypaństwowych, 7 międzynarodowo-międzypaństwowych i 18 krajowych międzymiastowych.
 Sporób 11 rozegranych spotkań między-

państwowych przegraliśmy tylko 2: z Włochami w Wenecji i Niemcami we Wrocławiu W okresie sprawozdawczego roku barwy Polski reprezentowało 26 zawodników. Najwięcej walk reprezentacyjnych stoczyli Koleczyński i Czortek po 8 (Koleczyński wygrał wszystkie swoje spotkania, Czortek przegrał jedno). Pisarski walczył 7 razy.
 Ogółem reprezentacja Polski rozegrała do tychczas 49 spotkań międzypaństwowych, mając korzystny dla siebie stanunek punktów 454 do 330. Najczęściej walczyliśmy z Niemcami — 10 razy, z Węgrami — 8, Austrią — 6, Czechosłowacją — 5, Włochami 4.
 Rekord w spotkaniach międzypaństwowych dzierży Piłat, który walczył 20 razy, wygrywając 9 walk, przegrywając 8 i remisując 3. Na drugim miejscu — Czortek, który stoczył 19 walk, w tym 16 wygrał, Chmielewski 16 walk i 12 wygranych.
 Wydział sędziowski PZB ma zarejestrowanych 365 sędziów, w tym 164 sędziów związkowych.

NIEDZIELA, dn. 25 czerwca 1939 r.
 6,56 Pieśń por. 7,00 Program na dzisiaj. 7,05 Wiadomości rolnicze dla Ziemi Pn. Wschodnich, Tr. do Bar. 7,15 Muzyka poranna. 7,50 Audycja dla wsi. 8,00 Dziennik poranny. 8,15 Koncert poranny z Gdyni. 9,00 Muzyka z płyt. 10,00 Transm. nabożeństwa z kaplicy Pana Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w Spale. Po nabożeństwie muzyka z płyt. 11,57 Sygnał czasu i hejnał. 12,03 Poranek muzyczny. 13,00 Wyjątki z Pism Józefa Piłsudskiego. 13,05 „W świetle rampy” — felieton K. Leucyckiego. 13,15 Muzyka obiadowa w wyk. Ork. Rozgł. Wil. 14,45 „Czytania Mickiewicza” (audycja IV) 15,00 „Współcześni pisarze chłopscy” — pog. A. Niewiackiej. 15,10 „Podróż do Szwecji” — reportaż z płyt w opr. St. Węśłuskiego. 15,35 Arcydzieła literatury polskiej: „Ludzie bezdomni” S. Zeromskiego — pog. E. Krassowskiej. 15,45 Audycja dla wsi. 16,20 Kwadrans wojkowy. 16,35 Nieznane utwory: Madrygały angielskie 16 i 17 wieku. 17,15 „Podróż przez wschodnią część Liberii” — felieton. 17,30 Podwieczorek przy mikrofonie. 19,00 Powszechny Teatr Wyobraźni: Premiera ślu chowska „Połów”. 19,30 „Wysłonięty blondyn” — wieczorynka w wyk. Zespołu „Uciecha”. 19,55 Gawęda aktualna. 20,05 Wileńskie wiadomości sportowe. 20,10 Audycja informacyjna. 21,15 Muzyka taneczna. 21,45 „Dobry żart tylna wart!” — audycja konkursowa. 22,00 Muzyka taneczna. 23,00 Ostatnie wiadomości i komunikaty. 23,00 Zakończenie programu.

BARANOWICZE
 SOBOTA, dnia 24.VI. 1939 r.
 6,30 Sygnał i pieśń poranna. 13,00 Wiadomości z naszych stron. 13,10 Muzyka taneczna (płyty). 14,00 Nasz program i komunikaty. 14,05 Słynni dyrygeni. 17,00 Koncert Orkiestry Rozgłośni Wileńskiej pod dyr. Władysława Szepeńskiego z udziałem Żeny Bantle — sopran (z Wilna). 17,30 Pogadanka radiotechniczna Mieczysława Galskiego (z Wilna). 17,40 Dalszy ciąg koncertu (z Wilna). 20,25 Audycja dla młodzieży „Dziewczęta na obozach” — pog. wygłosi Waleria Terlecka. 20,35 Wiadomości dla wsi. 23,55 Zakończenie programu.

NIEDZIELA, dnia 25 czerwca 1939 r.
 6,56 Sygnał i pieśń poranna. 7,00 Nasz program. 7,05 Wiadomości rolnicze. 7,15 Muzyka. 7,20 Porady rolnicze. 9,00 Muzyka. 13,05 Nasze wieś i miasteczka: „Nahorodowicz” pog. Antoniego Bałabąskiego. 15,00 Sprawy wiejskie: „Współcześni pisarze chłopscy”. 16,10 Podróż po Szwecji — reportaż z płyt. 15,35 Arcydzieła polskie: Stefana Zeromskiego „Ludzie bezdomni”. 19,30 Wczorajska w wykonaniu zespołu „Uciecha”. 19,55 Gawęda aktualna. 20,05 Wiadomości z naszych stron. 23,05 Zakończenie programu.

„Akademia morska”
 Dziś w sobotę dn. 24 bm. o godz. 20 w sali Śniadeckich U. S. B. odbędzie się uroczysta „Akademia Morska”.

6-ta linia autobusowa zamknieła zmianę trasy 3-ciej

Podaje się do wiadomości, iż od 24 czerwca 1939 r. wozy autobusowe Linii 6 na czas trwania miejskich robót terenowych nie będą kursowały, zaś linia 3-cia zmieni swą trasę, a mianowicie:
 Od Cerkwi pojedzie ul. Piłsudskiego, Wileńskiego, przez teren Targów Północnych ul. Zgoda, Legionowa, Prowiantową do ul. Konarskiego i z powrotem tą samą trasą.
 Przystanki warunkowe na trasie objazdu wej: Piłsudskiego róg Wileńskiego, Wileńskiego róg Smoleńskiej, Targi róg ul. Zgoda, ul. Zgoda róg Legionowej. Ceny do przystanków: Targi róg Zgoda, Zgoda róg Legionów do ul. Konarskiego, takie jak do ul. Prowiantowej.

Odczyt o stosunkach polsko-niemieckich

22 bm. w lokalu PZOO w Wilnie odbył się staraniem Legionu Młodzieży Polskiej odczyt p. Klemensa Lechnickiego z Warszawy o stosunkach polsko-niemieckich.
 Zebranie zajął prezes okręgu wileńskiego LMP p. Stanisław Kolankowski, udzielając głosu prelegentowi. Mówca rozpoczął od stwierdzenia, że w przeciągu całej historii Polska wszystkie wojny z Niemcami wygrała. Niemcy trzy razy ponieśli decydujące klęski: dwa razy sadal im je cały świat (wojna 30-letnia i światowa), raz naród polski sam (Grunwald). Analiza stosunków gospodarczych wykazuje, że Polska uniezależnia się od Niemiec (Gdynia, COP) oraz, że wojna celna z Niemcami wyszła Polsce tylko na dobre. Omawiając ostatnie zdobycze niemieckie prelegent stwierdził, że są one sztuczne i w rachunku ogólnym przyniosły Niemcom więcej strat niż zysków. Jeżeli zaborczość niemiecka doprowadzi do wojny, to naród polski wyjdzie z niej, jak i z dotychczasowych zmagañ z Niemcami, zwycięsko, a odwieczne polskie Prusy Wschodnie i Śląsk powrócą do Macierzy.
 Sluchacze przyjmowali wywody prelegenta żywymi oklaskami.

Ceny nabiału i jaj

Oddział wileński Zw. Spółdzielni Mleczarskich i Jajczarskich notował 23.VI 1939 r. następujące ceny nabiału i jaj w złotych:

MASŁO za 1 kg	hurt	detal
wyborowe	2.50	2.80
stołowe	2.40	2.70
solone	2.00	2.40
SERY za 1 kg		
edamski czerwony	1.85	2.20
zółty	1.65	2. —
litewski	1.55	1.80
1 1/2 za 1 kg	1.20	1.3

DRUKARNIA i INTROLIGATORNIA „ZNICZ”
 WILNO, BISKUPIA 4, TEL. 3-40
 Wykonuje wszelkiego rodzaju roboty w zakresie drukarstwa
PUNKTUALNIE — TANIO — SOLIDNIE

TEATR i MUZYKA
TEATR MIEJSKI NA POHULANCE.
 — „Szkarałtne róże” — na przedstawieniu wieczorowym. Dziś, w sobotę dn. 24 czerwca o godz. 20 powtórzenie tekielkiej komedii współczesnej Benedell’ego pt. „Szkarałtne róże” w reżyserii Z. Sawana. Zabawne sytuacje, interesująca treść sztuki — daje wielkie pole do popisu wykonawcom — pp.: W. Alexandrowicz, H. Buyno, St. Jaśkowiczowi i W. Surzyńskiemu. Oprawa dekoracyjna — Jan i Kamila Gołogowie.
 Jutro, w niedzielę dnia 25 czerwca o g. 20 „Jam jest miłoścą”.
 — **Doroczny Popis Publiczny Uczniów Konserwatorium.** Jutro, w niedzielę dnia 25 bm. o godz. 11,30 w poł. w Teatrze Miejskim na Pohulance odbędzie się **Doroczny Publiczny Popis** uczniów Konserwatorium Muzycznego im. M. Karłowicza w Wilnie. Ceny miejsc popularne.

TEATR MUZYCZNY „LUTNIA”.
 — **Ostatnie dni przed Krynica, „Rose Marie”.** Dziś po raz pierwszy po wznowieniu „Rose Marie”, wielkie widowisko operetki we, cieszące się zawsze specjalną sympatią publiczności dzięki swej przepięknej, oryginalnej muzyce, malowniczości obrazów i oryginalności treści. W partii i roli tytułowej wystąpi J. Kulczycka w innych rolach wstąpią zeszlóroczni świetni wykonawcy tej wyjątkowej operetki.
 — **Jutrzjsza popołudniówka.** Na jutrzejszym przedstawieniu popołudniowym grana będzie przebahawna operetka „Słodka dziewczyna”.

Utonięcia, pożary i śmierć od piorunów

W folw. Chodorki, gm. kucwickiej, piorun poraził śmiertelnie Więckowskiego Jana.
 W stawie kol. Kornackie, gm. prozorckiej, utonęło 3 i pół letnie dziecko.
 W jeziorze Strusto, gm. brasławskiej utonął w czasie kąpieli 21 letni robotnik drogowy Bronisław Rakicki.
 W rzece Kasucko, gm. kościeniec-

wieckiej utonął w czasie kąpieli 19 letni głuchoniemy Kapciug Włodzimir.
 Posterunkowy policji P. P. z posterunku rzeczego Szymonowski Bronisław uratował tonącą w Wilii umysłowo chorą Fajgę Gurland, którą oddał pod opiekę rodzinie.
 * * *
 W dalszym ciągu z terenu woj-

nowogródzkiego dochodzą wieści o pożarach wskutek piorunów. W czasie od 14 czerwca pioruny wzniciły blisko 70 pożarów. Burze ostatnich dni spowodowały 34 pożary od piorunów, przy czym 4 osoby uległy porażeniu, a jedna zabita. W czasie pożaru zginęło kilkanaście sztuk inwentarza żywego. Straty wskutek pożarów od piorunów są dość znaczne.

Burza nad gminą iwiejską

Przeszła wielka burza gradowa, połączona z wyładowaniami atmosferycznymi. Grad na terenie gminy Iwiejskiej zniszczył ogrody warzywne i zasiewy na przestrzeni 150 ha. Poza tym od piorunów powstały pożary które zniszczyły doszczętnie domy mieszkal-

ne i stodoły wraz z inwentarzem w kolonii Krasowszczyzna, Iwie i we wsi Nowosiółki. W samym miasteczku Iwie piorun zniszczył przewody elektryczne, wskutek czego mieszkańcy pobawieni byli światła przez całą dobę.

LETNI ROZKŁAD JAZDY

ważny od dnia 15 maja 1939 r.

Stacja WILNO

Czas przyścia do Wilna	POCIĄGI PRZYCHODZĄCE		Czas odejścia z Wilna	POCIĄGI ODCHODZĄCE	
	Przyjście	UWAGI		Odejście do	UWAGI
0,13	Grodna	Kurs. codz. prócz dni świąt.	0,01	Landwarowa	Kurs. w dn. rob. i od 28 V do 27 VIII codz.
1,43	Jaszun		0,30	Królewszczyzn	
4,45	Lidy		4,13	Grodna	
5,32	Nowej Wilejki		4,41	Landwarowa	
5,42	Landwarowa		4,48	Nowej Wilejki	
6,10	Królewszczyzn		4,57	Zawias	
6,32	Nowej Wilejki		5,05	Jaszun	
7,03	Rudziszek		5,35	Nowej Wilejki	
7,05	Jaszun		5,48	Nowej Wilejki	
7,15	Olechnowicz		6,30	Lyntup	
7,20	Warszawy Gł.	6,38	Wolczun		
7,22	Baranowicz Pol.	6,40	Kowna		
7,30	Nowych Święciana	7,25	Rudziszek		
7,45	Warszawy Gł.	7,30	Nowej Wilejki		
7,45	Nowej Wilejki	7,35	Zdobunowa		
8,00	Zemgale	7,44	Zawias		
8,25	Zawias	7,53	Królewszczyzn (przez Mołodeczno)		
8,35	Nowej Wilejki	8,05	Zemgale		
8,45	Wolczun	8,15	Warszawy Gł.		
9,28	Rudziszek	8,20	Lwowa		
9,40	Nowej Wilejki	8,25	Zahacia		
9,45	Zawias	8,40	Warszawy Wil.		
10,34	Landwarowa	8,56	Nowej Wilejki		
10,55	Jaszun	9,00	Jaszun		
11,01	Zawias	9,00	Zawias		
11,22	Nowej Wilejki	Kurs. w dni świąt. od 28 V do 27 VIII.	10,38	Nowej Wilejki	
11,42	Lyntup		11,32	Nowej Wilejki	
11,45	Kowna		12,05	Wolczun	
11,46	Lwowa		12,25	Rudziszek	
12,16	Nowej Wilejki		12,40	Nowej Wilejki	
12,31	Grodna		13,10	Nowych Święciana	
13,05	Wolczun		13,34	Nowej Wilejki	
13,25	Nowej Wilejki		13,40	Jaszun	
14,15	Nowej Wilejki		13,50	Rudziszek	
14,25	Rudziszek		14,00	Podbrodzia	
14,50	Warszawy Gł.		14,13	Zawias	
15,20	Królewszczyzn	Kurs w dni robocze.	14,20	Niemna	
15,25	Porubanka		14,25	Nowej Wilejki	
15,38	Mołodeczna		14,35	Oran	
15,48	Rudziszek		14,55	Porubanka	
15,50	Zemgale		15,06	Zemgale	
16,07	Warszawy Wil.		15,15	Mołodeczna	
16,21	Zawias		15,23	Rudziszek	
16,32	Nowej Wilejki		15,30	Królewszczyzn	
16,38	Jaszun		15,38	Zawias	
17,08	Nowej Wilejki		15,40	Baranowicz Pol.	
17,35	Nowych Święciana		15,50	Nowej Wilejki	
17,40	Rudziszek		16,05	Warszawy Gł.	
17,55	Nowej Wilejki		16,25	Nowej Wilejki	
18,05	Landwarowa		16,45	Lyntup	
18,30	Oran		16,45	Landwarowa	
18,30	Nowej Wilejki		16,46	Jaszun	
19,07	Jaszun	Kurs w dni rob. prócz sobót	17,05	Grodna	
19,10	Zawias		17,30	Nowej Wilejki	
19,28	Nowej Wilejki		17,50	Zawias	
19,57	Niemna		18,09	Podbrodzia	
20,17	Nowej Wilejki		18,40	Nowej Wilejki	
20,40	Podbrodzia		18,40	Lwowa	
21,01	Rudziszek		18,51	Kowna	
21,24	Nowej Wilejki		19,20	Rudziszek	
21,31	Zawias		19,33	Nowej Wilejki	
22,08	Jaszun		20,05	Nowych Święciana	
22,20	Lwowa		20,15	Jaszun	
22,22	Zahacia		20,30	Zawias	
22,31	Warszawy Gł.		20,40	Nowej Wilejki	
22,35	Królewszczyzn (przez Mołodeczno)		21,30	Warszawy Gł.	
22,50	Zemgale		21,30	Nowej Wilejki	
23,01	Zawias	Kurs. w dni świąt. od 28 V do 27 VIII.	22,15	Nowej Wilejki	
23,05	Lyntup		22,25	Wolczun	
23,22	Nowej Wilejki		22,46	Zemgale	
23,25	Wolczun		23,05	Olechnowicz	
23,35	Kowna		23,10	Warszawy Gł.	
23,50	Nowej Wilejki		23,59	Jaszun	
23,55	Zdobunowa				

Zarząd Miejski m. Baranowicz ogłasza

Konkurs

na stanowisko miejskiego lekarza sanitarnego i kierownika Miejskiego Ośrodka Zdrowia w Baranowiczach w jednej osobie.
Do podań należy dołączyć w odpisach:
1) świadectwo urodzenia,
2) świadectwo obywatelstwa Polskiego,
3) dyplom lekarski,
4) świadectwa z poprzedniej pracy,
5) odpis książki wojskowej,
6) świadectwo zdrowia.
Termin składania podań do dnia 10 lipca 1939 r.
Baranowicze, dn. 22 VI 1939 r.
Burmistrz m. Baranowicz
L. Wołnik.

Sygnatura: Km 1476/38.

Obwieszczenie

O LICYTACJI RUCHOMOŚCI

Komornik Sądu Grodzkiego w Baranowiczach I rewiru, Stanisław Paderewski, mający kancelarię w Baranowiczach, ul. Orzeszkowej nr 6, na podstawie art. 602 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 13 lipca 1939 r. o godz. 9 w Baranowiczach, ul. Kopernika nr 41 odbędzie się I licytacja ruchomości, należących do Gajewskiego Miłkołaja składających się z domu mieszkalnego drewnianego na rozbiórce, oszacowanego na sumę zł 800.
Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.
Dnia 19 czerwca 1939 r.
Komornik: (—) St. Paderewski.

Kupno i sprzedaż

DOM sprzedam skanalizowany, dwumieszkańcowy z ogrodem owocowym. Dowiedzieć się: Wilno, ul. Popowska 7-1 (Zarzące).

MALĄ MASZYNE do pisania używaną w dobrym stanie kupię. Oferty z podaniem ostatecznej ceny do Administracji pod „Szybko“.

SPRZEDAM dom murowany, czteromieszkańcowy z ogrodem warzywno-owocowym. Wiadomość, Filipa 1 m. 9.

NOWOGRODZKIE

DOKTOR

spec. chorób uszu, nosa i gardła — przyjmuje choroby w Nowogrodzku w niedzielę 25 czerwca od godz. 9 w domu Pereseckiego, róg Zamkowej i wielkiego Rynku.

Stolpeckie

SPÓŁDZIELNIA ROLNICZO-HANDLOWA w Stolpcach, Plac Kościelny 2 tel. 71 Sprzedaje: nawozy sztuczne, maszyny, narzędzia rolnicze i galanterię żelazną, artykuły spożywcze, kolonialne, masłona z bób, materiały opałowe i budowlane, mebl. oraz prowadzi komisową hurtownię soli.
Skupuje: zboże wszelkiego rodzaju oraz trzodę chlewną.

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI pow. stolpeckiego w Stolpcach (ul. Piłsudskiego 8) istnieje od roku 1924. Wkłady oszczędnościowe wynoszą ponad 500 tys. zł. K. K. O. przyjmuje wkłady od 1 złotego.

Kino „APOLLO“

w Baranowiczach
Dalsze sensacyjne dzieje „Władcy dżungli“, cz. II wielkiego filmu dżung.

Kłęska Białego Kobry

Fascynujące sceny walk drapieżców

Kino-Teatr „PAN“

w Baranowiczach
Najbardziej wzruszający film ostatnich czasów

„CYGANKA“

Rochelle Hudson i Shirley TEMPLE

Nieświeskie

Komunalna Kasa Oszczędności pow. nieświeskiego w Nieświeżu, przyjmuje wkłady od 1 złotego.

CHRZESCIJANSKI BANK LUDOWY w Nieświeżu jest najstarszą instytucją kredytową w powiecie. Wydaje pożyczki członkom, przyjmuje wkłady od 1 złotego.

Powiatowa Spółdzielnia Rolniczo-Handlowa z odpow. udziałami w Nieświeżu, tel. 99. działy: w Klecku i Snowie. Zakupuje: wszelkie ziemiopłody — trzodę chlewną — bydło. Sprzedaje: maszyny i narzędzia rolnicze — nawozy sztuczne — artykuły — budowlane.

Jan Gledroyé-Juraha — „Warszawianka“, Nieśwież, ul. Wileńska 34. Sprzedaż owoców południowych i delicjałów.

Reprezentacyjne Kino CASINO

Dzisiaj premiera

„Życie we dwoje“

W rol. gl.: Robert Montgomery i Rosalind Russell

LEKARZE

DOKTOR MED.

Zygmunt Kudrewicz
choroby wener. zne, skórne — moczopłciowe
ul. Zamkowa 15, tel. 19-60. Przyjmuje w godz. od 8—1 i od 3—

DOKTOR

Zeldowiczowa
Choroby kobiece, skórne, weneryczne, narządów moczowych od godz. 12—2 i 4—7, ul. Wileńska Nr 28 m. 3, tel. 277.

AKUSZERKI

AKUSZERKA

Maria Laknerowa
przyjmuje od godz. 9 rano do godz. 7 wiecz. — ul. Jakuba Jasińskiego 1a-3 róg ul. 3-go Maja obok Sądu.

AKUSZERKA

Smiałowska
oraz Gabueta kosmetyczny, odmładzanie cery, usuwanie zmarszczek, wgrów, piegów, brodawek, łupieżu, usuwanie tłuszczu z bioder i brzucha, kremy odmiłżające, wanny elektryczne, elektryzacja. Ceny prywatne. Porady bezpłatne. Zamkowa 26 m. 6.

AKUSZERKA

M. Brzezina
masaż leczniczy i elektryzacja. Ul. Grodzka Nr. 27 (Zwierzyniec).

LETNISKA

MAJATEK położony nad Wilią przyjmuje na letnisko z utrzymaniem lub bez. Miejsowość sucha, las sosnowy, plaża. Informacje, Zamkowa 14 m. 1.

LETNISKO z utrzymaniem, folwark Kamionka, poczta Ostrowiec k. Wilna, stacja Gudogaje, miejscowość ładna i zdrowa, rzeka i las sosnowy. Leontyna Harasimowiczowa.

PENSJONAT pań Podziemskiej „Niemie“, przy stacji kolejowej Niemen przepięknie położony nad rzeką Niemen. Kuchnia obfita i smaczna. Ceny umiarkowane.

LOKALE

POKÓJ jak letnisko, ładnie urządzone ze wszystkimi wygodami w malowniczej okolicy, przy lesie nad brzegiem Wilni, do wynajęcia — Wiatłkowa Nr 5 — 1.

MIESZKANIE 3-4 pokojowe z wygodami poszukuje. Oferty do adm. „K. W.“ pod „Mieszkanie“.

POKÓJ duży z osobnym wejściem ze wszelkimi wygodami i z używalnością kuchni na letnisko lub na stałe dla samotnego albo małżeństwa w Kolonii Wileńskiej ul. XV, nr 3 — niedaleko przystanku kolejowego od przystanku w stronę Nowej Wilejki. — Dojście do przystanku i rzeki Wilienki 4 minuty.

MIESZKANIE 3 pokoje z kuchnią, kuchnia i wszelkie wygodności do wynajęcia ul. Karpacka 5.

DO WYNAJĘCIA mieszkanie 3 pokojowe z kuchnią, ul. Lipowa 1 róg Sołtańskiej 29 (Zwierzyniec).

7 pokojów mieszkanie ze wszystkimi wygodami do wynajęcia. Sadowa 4, tel. 690.

PRACA

DOŚWIADCZONA PIELEGIARNKA poszukuje pracy przy chorym. Może wyjechać. Ofertę do administracji „K. W.“ dla N. D.

RUTYNOWANA MASZYNISTKA przyjmie posadę zaraz. Zgłoszenia proszę kierować do Redakcji „Kurjera Wileńskiego“.

MATURYSTA-EXTERNISTA udzieli ko repetycji w zakresie gimnazjum za utrzymanie, względnie za mieszkanie (język obcy nie niemiecki). Zgłoszenia do Red. pod „Externista“.

Kupię dom

z długiem banku

Wpłacę 20 tysięcy

Oferta pisemna

do Redakcji „Kurjera Wil“

pod „777“

Nauczam jeździć

motocyklem szybko i tanio, oraz wynajmuję S. Stankiewicz, Rzeźna 8-3. (Zakret).

Dobre filmy tylko u nas!

Ostatni dzień
Poątek o 2
Irena DUNNE
i **Douglas Fairbanks** w najbardziej czarującym filmie
„Radość życia“ Piękny nadprogram

Coś jak muzyka, miłość i śpiew!
Największa gwiazda świata
Grace MOORE
i **Melvyn DOUGLAS**
w przepięknym filmie miłosnym
„W siódmach miłości“
Nadprogram: Atrakcja i aktualność

Chrześcijańskie kino
SWIATOWID
Uroczą **Jeannette Macdonald** i słynny amant
NELSON EDDY w wspaniałym filmie muzycznym
„Gdy kwitną bzy“

KINO
Rodziny Kolejowej
ZNICZ SIÓDME NIEBO
W rolach głównych: **Simone Simon** i **James Steward**
Nadprogram: DODATKI. Początek o godz. 6-aj w święta o 4-aj

Ognisko
Dzisiaj. Nieśmiertelna historia wielkiej miłości
„Dama Kameliowa“
W rolach głównych: **Greta Garbo** i **Robert Taylor**.
Nadprogram UROZMAICONE DODATKI. Początek o g. 6, a w niedz. i święta o 4.

REDAKTORZY DZIAŁÓW: Władysław Abramowicz — sprawy kulturalne litewskie i wiadomości z m. Lidy; Zbigniew Cieślak — kronika zamiejscowa; Włodzimierz Hołubowicz — sprawozdania sądowe i reportaże „specjalnego wysłannika“; Witold Kiszka — wiad. gospodarcze i polityczne (depešowe i telef.); Eugenia Masiejewska-Kobylńska — dział p. t. „Ze świata kobiecego“; Kazimierz Leczycki — przegląd prasy; Józef Maślowski — recenzje teatralne; Anatol Mikułko — felieton literacki, humor, sprawy kulturalne; Jarosław Nieciecki — sport; Helena Romer — recenzje książek; Eugeniusz Świaniewicz — kronika wileńska; Józef Świąćicki — artykuły polityczne, społeczne i gospodarcze.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA
Konto P.K.O. 700.312. Konto rozrach. 1, Wilno 1
Centrala. Wilno, ul. Biskupa Bandurskiego 4
Redakcja: tel. 79. Godziny przyjęć 1—3 po południu
Administracja: tel. 99—czynna od godz. 9.30—15.30
Drukarnia: tel. 3-40. Redakcja rękopisów nie zwraca.

Oddziały: Nowogródek, Bazyliańska 35, tel. 169;
Lida, ul. Zamkowa 4/7, tel. 73; Baranowicze,
Utańska 11; Łuck, Wołwowska 5.
Przedstawicielstwa: Nieśwież, Kleck, Stonim,
Stolpe, Szczuczyn, Wołożyn, Wilejka, Giełbo-
kie, Grodno, Piłsk, Wołkowysk, Brześć n/B.

CENA PRENUMERATY
miesięczna: z odnośnikiem do
domu w kraju — 3 zł., za granicą
6 zł., z odbiorem w admini-
stracji zł. 2.50, na wsi, w miej-
scowościach, gdzie nie ma urzędu
pocztowego ani agencji zł. 2.50

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetr, przed tekstem 75 gr., w tekście 60 gr., za tekstem 30 gr., drobne 10 gr. za wiersz. Najmieszkie ogłoszenie drobne liczymy za 10 słów. Wyrazy tłustym drukiem liczymy podwójnie. Zastrzeżeń miejsca dla „drobnych“ nie przyjmujemy. Przydział ogłoszeń do odpowiednich rubryk zależy tylko od Administracji. Kronika redakc. i komunikaty 60 gr. za wiersz jednosłowny. Do tych cen dolicza się za ogłoszenia cyfrowe tabelaryczne 50%. Układ ogłoszeń w tekście 5-lamowy, za tekstem 10-lamowy za treść ogłoszeń i rubrykę „nadstawiane“ redakcja nie odpowiada. Administracja zastrzega sobie prawo zmiany terminu druku ogłoszeń i nie przyjmuje zastrzeżeń miejsca. Ogłoszenia są przyjmowane w godz. 9.30—16.30 i 17—20.